

Dommerudnævnelsesrådet

Årsberetning 2008

Indholdsfortegnelse

	Side	
1	4	1. Forord
2	8	2. Oprettelsen af Dommerudnævnelsesrådet
3	9	3. Dommerudnævnelsesrådets sammensætning og sekretariat
4	10	4. Dommerudnævnelsesrådets kompetence
	10	4.1. Retsplejelovens § 43 a, § 44 b og § 44 c og finanslovens tekstanmærkninger
	10	4.1.1. Retsplejelovens § 43 a, § 44 b og § 44 c
	10	4.1.2. Tekstanmærkninger på finansloven
	11	4.2. Retsplejelovens kvalifikationskrav for udnævnelse af faste dommere, jf. retsplejelovens § 42 og § 43
5	12	5. Dommerudnævnelsesrådets behandling af ansøgningsager
6	14	6. Fremgangsmåden ved stillingsbesættelser
	14	6.1. Midlertidigt beskikkede landsdommere (landsretskonstitution)
	15	6.2. Byretsdommere
	16	6.3. Byretspræsidenter
	17	6.4. Dommere i Højesteret, landsret eller Sø- og Handelsretten
7	19	7. Dommerudnævnelsesrådets virksomhed i 2008
	19	7.1. Stillinger til udnævnelse
	20	7.2. Stillinger som midlertidigt beskikket landsdommer (landsretskonstitution)
8	22	8. Enkeltelementer i Dommerudnævnelsesrådets praksis og drøftelser
	22	8.1. Alder og anciennitet ved landsretskonstitutioner
	22	8.1.1. Ordinære konstitutionsstillinger
	22	8.1.2. Korttidskonstitutioner for advokater
	23	8.1.3. Praksis vedrørende retsplejelovens § 44 b
	23	8.1.4. Henstillinger til Domstolsstyrelsen
	24	8.2. Midlertidig beskikkelse som landsdommer i forlængelse af fuldmægtigtjeneste i landsretten
	24	8.3. Anvendt terminologi i forbindelse med landsretsudtalelser
	26	8.4. Udnævnelsesalder
	26	8.5. Kønsfordeling
	27	8.6. Udnævnte dommeres ansøgning om anden dommerstilling
	27	8.7. Retspræsidenter

29	9. Nogle problemstillinger i forbindelse med besættelse af lands- og byretsdommerstillinger med jurister med en anden erhvervsbaggrund end den, der traditionelt har ført til en dommerkarriere	9
29	9.1. 9-måneders konstitution (uddannelseskonstitution) som betingelse for en dommerkarriere	
30	9.2. Antal og fordeling af 9-måneders konstitutionsstillingerne	
31	9.3. Dommerfuldmægtiguddannelsen	
32	9.4. Forløbet af uddannelseskonstitutionen	
33	9.5. Fremtidsperspektiver	
34	10. Særligt om Domstolsudvalgets målsætning om en bredere rekruttering	10
37	11. Statistik	11
37	11.1. Statistisk oversigt over Dommerudnævnelsesrådets indstillinger	
50	11.2. Statistisk oversigt over ansøgerfeltene	
54	11.3. Statistisk oversigt over afgivne landsretsudtalelser	
56	12. Bilag	12
56	12.1. Retsplejelovens kapitel 4, §§ 42-46	
59	12.2. Bekendtgørelse om forretningsorden for Dommerudnævnelsesrådet	
63	12.3. Retningslinier for korttidskonstitutioner af advokater i landsretterne	

1. Forord

1

Dommerudnævnelserådet blev oprettet ved lov nr. 402 af 26. juni 1998, der trådte i kraft den 1. juli 1999. Med denne lov og lov nr. 401 af 26. juni 1998 om Domstolsstyrelsen gennemførtes den reform af domstolenes forhold, der var lagt op til i Domstolsudvalgets Betænkning (betænkning nr. 1319 af 19. juni 1996). Reformen i forbindelse med udnævnelse af dommere består ud over i oprettelse af Dommerudnævnelserådet navnlig i en lovfæstelse af de forhold, der skal lægges vægt på ved udnævnelse af dommere, jf. herved retsplejelovens § 43:

2

3

4

5

*”Besættelsen af dommerstillinger skal ske ud fra en samlet vurdering af ansøger-
nes kvalifikationer til den pågældende stilling. Der skal herved lægges afgø-
rende vægt på ansøgernes juridiske og personlige kvalifikationer. Også bredden
i ansøgernes juridiske erfaringsgrundlag skal tillægges vægt, ligesom det skal
indgå i vurderingen, at der ved domstolene bør være dommere med forskellig ju-
ridisk erhvervsbaggrund.”*

6

7

8

Dommerudnævnelserådet har i 2008 holdt 11 ordinære møder og afgivet i alt 52 indstillinger om besættelse af dommerstillinger og konstitutioner, der alle er blevet fulgt af justitsministeren.

9

10

Rådets indstillinger fordeler sig således: 5 indstillinger om besættelse af landsdommerstillinger, 17 indstillinger om byretsdommerstillinger (heraf er 14 nyudnævnelser), 24 indstillinger om landsretskonstitutioner og 6 indstillinger om landsretskonstitutioner på 3 måneder for advokater.

11

12

Denne beretning gengiver de centrale regler om rådet og rådets arbejdsform tillige med enkeltelementer i rådets praksis. Rådet har endvidere igen i år valgt at videreføre de sidste års beretningers gennemgang og vurderinger af, om en af domstolsreformens målsætninger om at opnå en bredere rekruttering til domstolene er nået eller vil kunne realiseres inden for de rammer, der er afstukket af domstolsreformen.

Beretningen indeholder derfor ligesom de sidste års beretninger grafiske illustrationer af rekrutteringsmønstret for indstillinger afgivet i beretningsåret.

Rådet har igen i år, som et forsøg på at give et nuanceret billede af rekrutteringsmønstret, valgt at illustrere den samlede erhvervmæssige baggrund for de ansøgere, der i 2008 er blevet indstillet til nyansættelse dels i faste dommerstillinger, dels i stillinger som midlertidigt beskikkede landsdommere. Rådet har i år endvidere suppleret beretningen med grafiske illustrationer af samme gruppes gennemsnitlige erhvervmæssige baggrund fordelt på de forskellige ansættelsesområder, se afsnit 11.1. Rådet har i overensstemmelse med praksis siden 2005 valgt ikke at illustrere rekrutteringsmønstret på grundlag af ansøgernes ansættelse på tidspunktet for rådets indstilling. Baggrunden herfor er, at det ofte kan bero på tilfældigheder, hvor den pågældende er ansat umiddelbart forud for udnævnelser som dommer/midlertidig beskikkelse som landsdommer, og at det ikke herved illustreres, hvilken erhvervmæssig baggrund de indstillede ansøgere i 2008 reelt har haft.

I den forbindelse bemærkes, at rådet – uanset at den grafiske fremstilling ikke tager højde for andet end hovedbeskæftigelser – ved sin vurdering af, hvem der i et ansøgerfelt skal indstilles til den pågældende stilling, tillige lægger vægt på ansøgernes erfaring fra bibeskæftigelse, herunder undervisning, arbejde i lovforberedende og kollegiale råd m.v.

En af domstolsreformens målsætninger er, at rekruttering af dommere skal ske fra en bredere kreds end hidtil, således at erfaringsgrundlaget på samtlige niveauer i domstolssystemet gøres mere alsidigt og bredt.

Målsætningen kan opnås ved, at også kvalificerede ansøgere med en anden erhvervsbaggrund end den, der traditionelt har ført til en dommerkarriere (ansættelse som dommerfuldmægtig eller i Justitsministeriet eller dets institutioner), får mulighed for at blive dommere, jf. retsplejelovens § 43, 3. pkt., sidste led. Målsætningen kan også opnås ved, at det ved besættelsen af dommerstillinger tillægges vægt, at den enkelte dommer har skaffet sig et bredt erfaringsgrundlag ved eksempelvis at have haft ansættelse inden for forskellige juridiske områder, jf. retsplejelovens § 43, 3. pkt., første led.

Ved besættelsen af alle dommerstillinger skal der ved den samlede vurdering af ansøgernes kvalifikationer dog altid lægges afgørende vægt på ansøgernes juridiske og personlige kvalifikationer, jf. retsplejelovens § 43, 1. og 2. pkt.

En afgørende forudsætning for at kunne realisere domstolsreformens målsætning er derfor, at der er det tilstrækkelige antal kvalificerede ansøgere med en anden erhvervmæssig baggrund end den traditionelle, og/eller at der er kvalificerede ansøgere med en bred erhvervmæssig baggrund.

I den offentlige debat i 2008 om, hvorvidt domstolsreformens målsætning om en bredere rekruttering af dommere er realiseret, har det været kritiseret, at rådets årsberetninger ikke indeholder oplysninger i generaliseret form til belysning af den erhvervmæssige baggrund for alle de jurister, som udgør ansøgerfeltet til dommerstillinger. Rådet har for at imødekomme denne kritik i år valgt at supplere beretningen med oplysninger herom i form af grafiske illustrationer af den gennemsnitlige erhvervmæssige baggrund for ansøgere til faste dommerstillinger og stillinger som midlertidigt beskikkede landsdommere bortset fra de særlige korttidskonstitutioner for advokater ^①.

^① Se afsnit 11.2.

1

En gennemgang af ansøgerfelterne viser, at ansøgere til faste dommerstillinger og stillinger som midlertidigt beskikkede landsdommere fortsat i overvejende grad har den for dommere traditionelle erhvervsmæssige baggrund^②. Således har 84 ud af 92 ansøgere til faste dommerstillinger haft ansættelse som dommerfuldmægtig eller i Justitsministeriet eller dets institutioner, mens 22 ud af 42 ansøgere til stillinger som midlertidigt beskikkede landsdommere har haft ansættelse som dommerfuldmægtig eller i Justitsministeriet eller dets institutioner. Gennemgangen viser imidlertid også, at ansøgerne overvejende har erfaring fra flere juridiske ansættelsesområder. 77 ud af 92 ansøgere til faste dommerstillinger har således erfaring fra mere end et ansættelsesområde, mens 31 ud af 42 ansøgere til stillinger som midlertidigt beskikkede landsdommere har erfaring fra mere end et ansættelsesområde.

2

3

4

5

6

7

Rådet har i de senere år – og også i 2008 – klart kunnet spore en stigning af kvalificerede ansøgere, der i højere grad har prøvet kræfter med flere juridiske ansættelsesområder, herunder også ansøgere, der i øvrigt har en såkaldt traditionel erhvervsmæssig baggrund. Rådet finder derfor, at der er en tilfredsstillende udvikling i gang med henblik på at opfylde målsætningen om, at dommerstillinger skal besættes med ansøgere med et bredt juridisk erfaringsgrundlag inkluderende erfaring fra anden erhvervsmæssig baggrund end den traditionelle.

8

9

10

11

En gennemgang af den samlede erhvervsmæssige baggrund for ansøgerne bag rådets 19 indstillinger i 2008 til førstegangsansættelse som byretsdommer eller landsdommer viser således bl.a. følgende: I rådets indstillinger til udnævnelse til byretsdommer havde 12 ud af 14 ansøgere, som ikke i forvejen var dommere, erfaring fra mere end et ansættelsesområde. I rådets indstillinger til udnævnelse til landsdommer havde 4 ud af 5 ansøgere erfaring fra mere end et ansættelsesområde. Der har i 2008 – ligesom det har været tilfældet i tidligere år – kun været få kvalificerede ansøgere helt "udefra". Den grundlæggende årsag hertil synes – i tråd med det i tidligere årsberetninger anførte – at være, at det for sådanne ansøgere ikke fremstår som tilstrækkelig attraktivt at skifte fra en karriere i det offentlige eller private til en landsdommer- eller byretsdommerstilling. En væsentlig årsag hertil kan navnlig for så vidt angår de privatansatte være, at disse dommerstillinger ikke lønmæssigt kan konkurrere med de stillinger i det private regi, der tilbydes jurister med de fornødne kvalifikationer til at blive dommer.

12

Rådet er dog stadig af den opfattelse, at det også må tages i betragtning, at reformen blev gennemført for knap ti år siden. Visse ting tager tid, og rådet finder det som nævnt tilfredsstillende, at udviklingen går i den rigtige retning, især når der ses på de enkelte ansøgers samlede erfaringsgrundlag inden for forskellige juridiske brancher. Rådet har igen i år i afsnit 9 valgt at fremdrage en række problemstillinger i for-

^② I beregningerne er ikke medtaget ansøgere uden en juridisk kandidateksamen og ansøgere, der er udnævnte dommere. Hver ansøger figurerer kun én gang under hver stillingstype uanset antal ansøgninger i beretningsåret.

bindelse med besættelse af lands- og byretsdommerstillinger med jurister med en anden juridisk baggrund end den traditionelle, ligesom rådet herved peger på tiltag, der muligvis kan medvirke til en bredere rekruttering. Rådet har endvidere igen i år medtaget afsnit 10, hvori der beskrives en række faktorer, der efter rådets opfattelse har betydning for vurderingen af, i hvilket omfang målsætningen om en bredere rekruttering er nået.

København, den 25. februar 2009

Ejgil W. Rasmussen

Finn Slumstrup

Peter Lilholt

Claus Søgaard-Christensen

Flemming Schønnemann

Lene Pagter Kristensen (formand)

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12

2. Oprettelsen af Dommerudnævnelsesrådet

1

Dommerudnævnelsesrådet blev oprettet ved lov nr. 402 af 26. juni 1998 om ændring af retsplejeloven, tjenestemandsløven og forskellige andre love (Rekruttering af dommere, dommerfuldmægtiges ansættelsesvilkår, dommeres bierhverv og ændringer som følge af oprettelse af en domstolsstyrelse m.v.)^③. Loven trådte i kraft den 1. juli 1999. Loven bygger i det væsentlige på betænkning nr. 1319/1996 fra Domstolsudvalget, som blev nedsat den 11. marts 1993.

2

3

4

Reglerne om rådets virksomhed findes i retsplejelovens kapitel 4 og i bekendtgørelse nr. 589 af 21. juni 1999 om forretningsorden for Dommerudnævnelsesrådet^④.

5

6

Dommerudnævnelsesrådet har siden den 1. juli 1999 afgivet indstillinger til justitsministeren om besættelse af dommerstillinger. Rådet afgiver indstillinger vedrørende alle faste dommerstillinger med undtagelse af stillingen som præsident for Højesteret. Rådet afgiver endvidere indstillinger vedrørende visse midlertidige dommerstillinger. Rådets indstillinger afgives til justitsministeren. Faste dommere udnævnes af Dronningen, mens konstitution meddeles af justitsministeren.

7

8

9

10

Formålet med oprettelsen af Dommerudnævnelsesrådet har været at opnå en bredere dommerrekruttering og en mere åben og gennemsigtig udnævnelsesprocedure for dommere. Dette formål er søgt tilgodeset dels ved angivelsen af grundlaget for rådets indstillinger, der skal være en samlet vurdering af ansøgernes kvalifikationer til den pågældende dommerstilling, dels ved Dommerudnævnelsesrådets sammensætning og indstillingsprocedure.

11

12

Rådet er sammensat med en ligelig fordeling af dommermedlemmer og medlemmer uden for domstolene. Formålet har været at sikre, at rådet dels har den nødvendige viden om domstolsorganisationen og om kravene til juridisk indsigt i de forskellige dommerstillinger, evner for retsledelse, administration m.v., dels kan inddrage mere almene samfundsmæssige hensyn.

Rådet er sammensat af en højesteretsdommer (formand), en landsdommer (næstformand), en byretsdommer, en advokat og to offentlighedsrepræsentanter. Medlemmerne beskikkes af justitsministeren efter indstilling fra henholdsvis Højesteret, landsretterne, Den Danske Dommerforening, Advokatrådet, KL (Kommunernes Landsforening) og Dansk Folkeoplysnings Samråd.

Alle rådets medlemmer fungerer som enkeltpersoner og repræsenterer ikke den indstillingsberettigede retsinstitution eller organisation. Medlemmerne har en funktionstid på fire år og kan ikke genbeskikkes.

^③ Retsplejelovens kapitel 4 er medtaget som bilag 12.1. til årsberetningen.

^④ Bekendtgørelsen er medtaget som bilag 12.2. til årsberetningen.

3. Dommerudnævnelsesrådets sammensætning og sekretariat

Dommerudnævnelsesrådet har indtil den 1. oktober 2008 bestået af følgende medlemmer:

Højesteretsdommer Lene Pagter Kristensen (formand)
Landsdommer Peter Lilholt, Vestre Landsret (næstformand)
Byretspræsident Flemming Schønnemann, Retten i Lyngby
Advokat Claus Søgaard-Christensen
Forhenværende borgmester Ejgil W. Rasmussen
Uddannelsesleder Troels Mylenberg

Dommerudnævnelsesrådet har fra den 1. oktober 2008 bestået af følgende medlemmer:

Højesteretsdommer Lene Pagter Kristensen (formand)
Landsdommer Peter Lilholt, Vestre Landsret (næstformand)
Byretspræsident Flemming Schønnemann, Retten i Lyngby
Advokat Claus Søgaard-Christensen
Forhenværende borgmester Ejgil W. Rasmussen
Forfatter Finn Slumstrup

Suppleanter for rådsmedlemmerne har indtil den 1. oktober 2008 været:

Højesteretsdommer Poul Søgaard
Landsdommer Kaspar Linkis, Østre Landsret
Dommer Knud Erik Schmidt, Københavns Byret
Advokat Kim Jybæk
Forhenværende borgmester Vagn Ry Nielsen
Formand Sükrü Ertosun

Suppleanter for rådsmedlemmerne har fra den 1. oktober 2008 været:

Højesteretsdommer Poul Søgaard
Landsdommer Kaspar Linkis, Østre Landsret
Dommer Knud Erik Schmidt, Københavns Byret
Advokat Kim Jybæk
Forhenværende borgmester Vagn Ry Nielsen
Forhenværende minister Anne Birgitte Lundholt

Dommerudnævnelsesrådets sekretariatsopgaver varetages af Domstolsstyrelsen.

Sekretær for rådet har indtil den 1. marts 2008 været fuldmægtig Anja Gudbergesen, fra den 1. marts 2008 indtil den 1. august 2008 fuldmægtig Rasmus Foged Hansen og fra den 1. august 2008 fuldmægtig Katja Haack Nielsen.

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

4. Dommerudnævnelsesrådets kompetence

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12

4.1. Retsplejelovens § 43 a, § 44 b og § 44 c og finanslovens tekstanmærkninger

4.1.1. Retsplejelovens § 43 a, § 44 b og § 44 c

Efter retsplejelovens § 43 a afgiver Dommerudnævnelsesrådet indstilling til justitsministeren om besættelse af stillinger som:

1. Højesteretsdommer
2. Landsretspræsident og landsdommer
3. Præsident, vicepræsident og dommer i Sø- og Handelsretten
4. Byretspræsident og byretsdommer
5. Midlertidig beskikkelse som landsdommer, jf. retsplejelovens § 44 b. Herved sker der beskikkelse eller konstitution i en uddannelsesstilling – såkaldt uddannelseskonstitution. Disse stillinger har traditionelt navnlig været søgt af og besat med dommerfuldmægtige, idet en landsretskonstitution er en afsluttende del af dommerfuldmægtiguddannelsen. Om dommerfuldmægtiguddannelsen henvises nærmere til afsnit 9.2.1. Domstolsreformen har imidlertid haft som et af sine formål, at uddannelseskonstitutioner skal kunne søges af og besættes med dommeraspiranter generelt, således at der tillige skabes en vekselvirkning mellem domstolene på den ene side og navnlig retsvidenskaben og advokatgerningen på den anden side.
6. Midlertidig beskikkelse som dommer, jf. retsplejelovens § 44 c. Disse stillinger, der også kaldes korttidsstillinger eller korttidskonstitutioner, fordi de kun har en varighed på tre måneder, kan kun søges af advokater. Disse korttidskonstitutioner er oprettet som led i domstolsreformen med henblik på at give advokater adgang til – uden en definitiv afbrydelse af advokatgerningen – at få erfaringer med dommergerningen.

4.1.2. Tekstanmærkninger på finansloven

Dommerudnævnelsesrådet afgiver tillige indstilling i forbindelse med midlertidig konstitution af dommere i stillinger, der er oprettet med hjemmel i tekstanmærkninger til finansloven.

I tekstanmærkningerne til finansloven er der hjemmel til at beskikke op til 7 yderligere dommere ved de kollegiale retter med henblik på, at særlige opgaver kan løses, f.eks. behandling af større straffesager, nedsættelse af undersøgelseskommissioner, generel nedbringelse af lange sagsbehandlingstider m.v.

I finansårene 2000-2008 har der været hjemmel til at oprette yderligere 6 stillinger som konstitueret dommer i Østre- eller Vestre Landsret dels til korttidskonstitutioner af advokater, dels til konstitutioner af blandt andet byretsdommere i landsretterne.

Disse stillinger er således oprettet med henblik på korttidskonstitution af advokater, jf. retsplejelovens § 44 c, og for at opnå en bredere rekruttering af dommere og med henblik på erfaringsudveksling mellem by- og landsretter – eventuelt således at byretsdommere kan opnå landsrettens vurdering af egnethed som landsdommer.

4.2. Retsplejelovens kvalifikationskrav for udnævnelse af faste dommere, jf. retsplejelovens § 42 og § 43

Efter retsplejelovens § 42, stk. 3, kan kun den, der har bestået juridisk kandidateksamen, udnævnes som fast dommer. Det fremgår endvidere af stk. 4, at udnævnelse som dommer⁵ i reglen kræver, at den pågældendes egnethed som dommer har været bedømt af landsretten.

Bedømmelsen i landsretten sker ved midlertidig beskikkelse som landsdommer i en konstitutionsperiode på typisk 9 måneder, hvor den pågældende gør tjeneste i 2-3 afdelinger. I denne periode virker og stemmer den pågældende på lige fod med de øvrige landsdommere i afdelingen. Ved konstitutionsperiodens afslutning indhenter landsretspræsidenten udtalelser fra de afdelinger, hvor den pågældende har gjort tjeneste, og udarbejder på dette grundlag en skriftlig vurdering af vedkommendes egnethed som dommer.

Efter retsplejelovens § 43 skal besættelsen af dommerstillinger ske ud fra en samlet vurdering af ansøgernes kvalifikationer til den pågældende stilling. Der skal herved lægges afgørende vægt på ansøgernes juridiske og personlige kvalifikationer. Også bredden i ansøgernes juridiske erfaringsgrundlag skal tillægges vægt, ligesom det skal indgå i vurderingen, at der ved domstolene bør være dommere med forskellig juridisk erhvervsbaggrund.

⁵ For dommere i Højesteret gælder særlige regler om prøvevotering, jf. retsplejelovens § 42, stk. 5.

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

5. Dommerudnævnelsesrådets behandling af ansøgningssager

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12

Efter retsplejelovens § 43 c fastsætter rådet selv sin forretningsorden. Rådets forretningsorden er fastsat i bekendtgørelse nr. 589 af 21. juni 1999⁶.

Rådets arbejde tilrettelægges af formanden. Sekretariatet forbereder ansøgningssagerne til rådsbehandling og tilvejebringer herunder de fornødne oplysninger om de enkelte ansøgere.

I rådets behandling indgår det materiale, som den enkelte ansøger har vedlagt ansøgningen. Rådet indhenter herefter gennem Domstolsstyrelsen en udtalelse om ansøgerne fra den byret, hvor stillingen er ledig. Endvidere indhenter rådet en udtalelse fra præsidenten for den landsret, hvorunder embedet henhører. Rådet finder det herudover væsentligt, at ministerier, styrelser og lignende organisationer udtaler sig om de ansøgere, der søger ansættelse ved domstolene, jf. herved princippet i tjenestemandenslovens § 8, stk. 1, således at der tilvejebringes det bedst mulige grundlag for rådets indstilling i de enkelte ansøgningssager.

Ansøgere og organisationer, hvis medlemmer er naturlige ansøgere til de i retsplejelovens § 43 a nævnte stillinger, har ret til efter anmodning at få udleveret en liste over alle ansøgerne efter reglerne i tjenestemandenslovens § 5, stk. 3-5.

Modtager rådet mundtlige oplysninger vedrørende faktiske omstændigheder af betydning for beslutning i en ansøgningssag, eller er rådet på anden måde bekendt med sådanne oplysninger, skal der gøres notat om indholdet af disse oplysninger. Det gælder dog ikke, hvis oplysningerne i øvrigt fremgår af sagens dokumenter.

En ansøger kan forlange at blive gjort bekendt med de dokumenter m.v. i en ansøgningssag, der vedrører den pågældendes egne forhold. Rådet udsætter som udgangspunkt sin beslutning i ansøgningssagen, indtil ansøgeren er gjort bekendt med dokumenterne. Kan en ansøger ikke antages at være bekendt med, at rådet er i besiddelse af bestemte oplysninger af faktisk karakter i sagen, som er til ugunst for ansøgeren og er af væsentlig betydning for rådets indstilling, vil rådet i almindelighed ikke træffe beslutning, før rådet har gjort ansøgeren bekendt med oplysningerne og givet ansøgeren lejlighed til at fremkomme med en udtalelse.

Rådets beslutninger i ansøgningssager træffes altovervejende i møder. Møderne, der ikke er offentlige, holdes – bortset fra særlige tilfælde – en gang om måneden. Rådets behandling sker i almindelighed på skriftligt grundlag. Rådet indkalder ansøgere til en samtale, når der findes behov herfor. Rådet vil ved samtalen med den enkelte ansøger søge at danne sig et indtryk af den pågældende, der kan indgå i rådets samlede vurdering af ansøgerens kvalifikationer til stillingen. Har en ansøger til en stilling været indkaldt til samtale i forbindelse med en tidligere stillingsbesættelse, vil rådet normalt ikke indkalde den pågældende til en fornyet samtale, hvis den tidligere an-

⁶ *Bekendtgørelsen er medtaget som bilag 12.2. til årsberetningen.*

sættelsessamtale sammenholdt med de i øvrigt foreliggende oplysninger giver rådet fornødent grundlag for at afgive sin indstilling. I 2008 har rådet haft samtale med 27 ansøgere.

1

2

Rådet er beslutningsdygtigt, når mindst fire medlemmer, herunder formanden, er til stede. Rådets beslutninger træffes ved almindeligt flertal, dog således at formandens stemme er afgørende ved stemmelighed.

3

4

Som anført foran under afsnit 4.2. kræver udnævnelse som dommer i reglen, at den pågældendes egnethed som dommer har været bedømt i en konstitutionsperiode i landsretten på typisk 9 måneder. Ved rådets vurdering af den enkelte ansøgers juridiske og personlige kvalifikationer til en stilling indgår denne egnethedsvurdering (konstitutionsudtalelse) som et centralt element. Også udtalelser fra de steder, hvor den pågældende har været ansat, indgår i vurderingen. Udtalelsen fra det embede, hvor stillingen er ledig, og fra præsidenten for den landsret, hvorunder embedet henhører, angiver og begrundes i reglen, hvem eller hvilke ansøgere der anses for bedst kvalificeret til den ledige stilling. Disse udtalelser tillægges betydelig vægt ved rådets beslutning om, hvem af ansøgerne der skal indstilles til en ledig stilling.

5

6

7

8

9

10

Rådet kan kun indstille én ansøger til en ledig stilling. Indstillingen skal være begrundet. Det skal i rådets indstilling oplyses, hvis der har været uenighed om indstillingen, og de enkelte medlemmers standpunkt skal fremgå af indstillingen. Der har i 2008 været enighed ved besættelsen af samtlige stillinger.

11

12

Rådets indstilling fremsendes efter rådets praksis til justitsministeren den første hverdag efter rådets møde, og navnet på den indstillede ansøger til den enkelte stilling offentliggøres herefter ved pressemeddelelse samme dag kl. 15.30 samt på rådets hjemmeside: www.domstol.dk/dommerudnaevnelsesraadet.

6. Fremgangsmåden ved stillingsbesættelser

1 **6.1. Midlertidigt beskikkede landsdommere (landsretskonstitution)**

2 Ansøgningssagen indledes med, at Domstolsstyrelsen annoncerer en stilling ledig.
3 Det sker som udgangspunkt ved infoskrivelse til domstolene og ved opslag i Statstidende,
4 Ugeskrift for Retsvæsen, i DJØFbladet, på Jobnet og AdvoJob (jobdatabaser) samt på domstol.dk.
5 Konstitutionsstillinger bliver også annonceret i Advokaten. Ansøgningsfristen er mindst 14 dage fra annonceringen i Statstidende. Det tilstræbes, at fristen er længere. Annoncering sker så vidt muligt i god tid inden ledighed i stillingen.

6 Det anføres i stillingsopslaget, at ansøgningen i 8 eksemplarer – hver bilagt eksamensbevis,
7 curriculum vitae og eventuel landsretsudtalelse – skal sendes til Domstolsstyrelsen,
8 Dommerudnævnelsesrådets Sekretariat, St. Kongensgade 1-3, 1264 København K. Rådet har siden 2007 generelt valgt at anmode ansøgerne om at vedlægge deres ansøgning et vellignende foto, se om baggrunden herfor nedenfor under afsnit 6.2.

9 Domstolsstyrelsen udarbejder en ansøgerliste vedrørende den enkelte stilling.

10 Efter ansøgningsfristens udløb sender Domstolsstyrelsen ansøgningerne til præsidenten for den landsret,
11 hvor stillingen som midlertidigt beskikket landsdommer er ledig, og anmoder om en udtalelse om ansøgerne til stillingen. Styrelsen sender samtidig efter anmodning kopi af ansøgerlisten til Den Danske Dommerforening,
12 Dommerfuldmægtigforeningen og Advokatsamfundet, jf. herved tjenestemandslovens § 5, stk. 3-5.

Domstolsstyrelsen sender endvidere ansøgerlisten til Dommerudnævnelsesrådets medlemmer sammen med ansøgningerne til stillingen.

Landsretspræsidentens udtalelse sendes til Domstolsstyrelsen, der videresender udtalelsen til rådets medlemmer.

Dommerudnævnelsesrådets medlemmer kan gennem rådets sekretariat søge tilvejebragt supplerende oplysninger om ansøgernes juridiske kvalifikationer, evner for retsledelse, administrative evner, samarbejdsevner, arbejdsevne og efter omstændighederne personlige forhold. Rådets medlemmer kan endvidere foranledige en ansøger indkaldt til en samtale.

Rådet træffer herefter i et møde beslutning om, hvem der skal indstilles til stillingen som midlertidigt beskikket landsdommer.

Domstolsstyrelsen meddeler den følgende hverdag rådets indstilling til justitsministeren og offentliggør indstillingen ved pressemeddelelse samme dag kl. 15.30 samt på rådets hjemmeside: www.domstol.dk/dommerudnaevnelseraadet.

6.2. Byretsdommere

Ansøgningssagen indledes med, at Domstolsstyrelsen annoncerer en stilling ledig. Det sker som udgangspunkt ved infoskrivelse til domstolene og ved opslag i Statstidende, Ugeskrift for Retsvæsen, i DJØFbladet, på Jobnet og AdvoJob (jobdatabaser) samt på domstol.dk. Ansøgningsfristen er i almindelighed 14 dage fra annonceringen i Statstidende.

Det anføres i stillingsopslaget, at ansøgningen i 8 eksemplarer – hver bilagt eksamensbevis, curriculum vitae og eventuel landsretsudtalelse – skal sendes til Domstolsstyrelsen, Dommerudnævnelsesrådets Sekretariat, St. Kongensgade 1-3, 1264 København K. Hvis der er flere stillinger af samme karakter, kan stillingerne i mange tilfælde søges ved samme ansøgning med angivet prioritering. Rådet har siden 2007 valgt at anmode ansøgerne om at vedlægge deres ansøgning et vellignende foto. Det er begrundet i det tidsforløb, der kan gå fra samtalen i rådet til den endelige indstilling til justitsministeren, da det ikke sjældent forekommer, at en indstilling afgives på grundlag af ansættelsessamtaler afholdt i forbindelse med tidligere stillingsbesættelser.

Domstolsstyrelsen udarbejder en ansøgerliste vedrørende den enkelte stilling.

Efter ansøgningsfristens udløb sender Domstolsstyrelsen ansøgningerne til byretspræsidenten ved det embede, hvor stillingen som dommer er ledig, og anmoder om en udtalelse om ansøgerne til stillingen. Styrelsen sender samtidig kopi af ansøgerlisten til præsidenten for den landsret, i hvis kreds stillingen er ledig, og efter anmodning til Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen og Advokatsamfundet, jf. herved tjenestemandslovens § 5, stk. 3-5.

Domstolsstyrelsen sender endvidere ansøgerlisten til Dommerudnævnelsesrådets medlemmer bilagt ansøgningerne til stillingen. Byretspræsidenten sender sin udtalelse til rådet og præsidenten for den landsret, i hvis kreds stillingen er ledig. Sammen med sin udtalelse til landsretten sender byretspræsidenten ansøgningerne.

Landsretspræsidenten afgiver herefter en udtalelse om ansøgerne og sender sagen til Domstolsstyrelsen, der videresender præsidenternes udtalelse til rådets medlemmer. Landsretspræsidenterne sender endvidere deres udtalelse til præsidenten for det embede, hvor stillingen er ledig.

Dommerudnævnelsesrådets medlemmer kan gennem rådets sekretariat søge tilvejebragt supplerende oplysninger om ansøgernes juridiske kvalifikationer, evner for retsledelse, administrative evner, samarbejdsevner, arbejdsevne og efter omstændighederne personlige forhold. Rådets medlemmer kan endvidere foranledige en ansøger indkaldt til en samtale.

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12

Rådet træffer herefter i et møde beslutning om, hvem der skal indstilles til stillingen som byretsdommer.

Domstolsstyrelsen meddeler den følgende hverdag rådets indstilling til justitsministeren og offentliggør indstillingen ved pressemeddelelse samme dag kl. 15.30 samt på rådets hjemmeside: www.domstol.dk/dommerudnaevnelseraadet.

6.3. Byretspræsidenter

Ansøgningssagen indledes med, at Domstolsstyrelsen annoncerer en stilling ledig. Det sker som udgangspunkt ved infoskrivelse til domstolene og ved opslag i Statstidende, Ugeskrift for Retsvæsen, i DJØFbladet, på Jobnet og AdvoJob (jobdatabaser) samt på domstol.dk. Stillingen kan også blive annonceret andre steder, for eksempel i de største aviser samt Advokaten. Ansøgningsfristen er mindst 14 dage fra annonceringen i Statstidende.

Det anføres i stillingsopslaget, at ansøgningen i 8 eksemplarer – hver bilagt eksamensbevis, curriculum vitae og eventuelle landsretsudtalelser – skal sendes til Domstolsstyrelsen, Dommerudnævnelsesrådets Sekretariat, St. Kongensgade 1-3, 1264 København K. Hvis der er flere stillinger af samme karakter, kan stillingerne i mange tilfælde søges ved samme ansøgning med angivet prioritering. Det vil fremgå af stillingsopslaget, om Dommerudnævnelsesrådet vil gøre brug af konsulentbistand. Rådet har siden 2007 valgt at anmode ansøgerne om at vedlægge deres ansøgning et vellignende foto, se om baggrunden herfor ovenfor under afsnit 6.2.

Domstolsstyrelsen udarbejder en ansøgerliste vedrørende den enkelte stilling.

Efter ansøgningsfristens udløb sender Domstolsstyrelsen ansøgningerne til plenarforsamlingen i den byret, hvor præsidentstillingen er ledig, og anmoder om en udtalelse om ansøgerne til stillingen. Styrelsen sender samtidig efter anmodning kopi af ansøgerlisten til Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen og Advokatsamfundet, jf. herved tjenestemandslovens § 5, stk. 3-5. Domstolsstyrelsen sender endvidere ansøgerlisten til Dommerudnævnelsesrådets medlemmer bilagt ansøgningerne til stillingen.

Plenarforsamlingens udtalelse videresendes til præsidenten for den landsret, i hvis kreds stillingen er ledig. Landsretspræsidenten afgiver herefter en udtalelse om ansøgerne og returnerer sagen til Domstolsstyrelsen, der sender de indhentede udtalelser til rådets medlemmer.

Såfremt Dommerudnævnelsesrådet finder det hensigtsmæssigt at gøre brug af konsulentbistand, tager rådet herefter stilling til, hvilke ansøgere der skal gennemgå et testforløb. Testforløbets formål er at afdække ansøgernes lederegenskaber. Dommerudnævnelsesrådets medlemmer kan gennem rådets sekretariat søge tilvejebragt sup-

plerende oplysninger om ansøgernes juridiske kvalifikationer, evner for retsledelse, administrative evner, samarbejdsevner, arbejdsevne og efter omstændighederne personlige forhold.

Rådets medlemmer kan endvidere foranledige en ansøger indkaldt til en samtale. Rådet træffer herefter i et møde beslutning om, hvem der skal indstilles til stillingen som byretspræsident.

Domstolsstyrelsen meddeler den følgende hverdag rådets indstilling til justitsministeren og offentliggør indstillingen ved pressemeddelelse samme dag kl. 15.30 samt på rådets hjemmeside: www.domstol.dk/dommerudnaevnelseraadet.

6.4. Dommere i Højesteret, landsret eller Sø- og Handelsretten

Ansøgningssagen indledes med, at Domstolsstyrelsen annoncerer en stilling ledig. Det sker som udgangspunkt ved infoskrivelse til domstolene og ved opslag i Statstidende, Ugeskrift for Retsvæsen, i DJØFbladet, på Jobnet og AdvoJob (jobdatabaser) samt på domstol.dk. Ansøgningsfristen er i almindelighed 14 dage fra annonceringen i Statstidende.

Det anføres i stillingsopslaget, at ansøgningen i 8 eksemplarer – hver bilagt eksamensbevis, curriculum vitae og eventuelle landsretsudtalelser – skal sendes til Domstolsstyrelsen, Dommerudnævnelsesrådets Sekretariat, St. Kongensgade 1-3, 1264 København K. Rådet har siden 2007 valgt at anmode ansøgerne om at vedlægge deres ansøgning et vellignende foto, se om baggrunden herfor ovenfor under afsnit 6.2.

Domstolsstyrelsen udarbejder en ansøgerliste vedrørende den enkelte stilling.

Efter ansøgningsfristens udløb sender Domstolsstyrelsen ansøgningerne til den pågældende rets præsident og anmoder om en udtalelse om ansøgerne til stillingen. Styrelsen sender samtidig efter anmodning kopi af ansøgerlisten til Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen og Advokatsamfundet, jf. herved tjenestemandslovens § 5, stk. 3-5.

Domstolsstyrelsen sender endvidere ansøgerlisten til Dommerudnævnelsesrådets medlemmer bilagt ansøgningerne til stillingen. Præsidentudtalelsen sendes til Domstolsstyrelsen, der videresender udtalelsen til rådets medlemmer.

Dommerudnævnelsesrådets medlemmer kan gennem rådets sekretariat søge tilvejebragt supplerende oplysninger om ansøgernes juridiske kvalifikationer, evner for retsledelse, administrative evner, samarbejdsevner, arbejdsevne og efter omstændighederne personlige forhold. Rådets medlemmer kan endvidere foranledige en ansøger indkaldt til en samtale.

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

1

Rådet træffer herefter i et møde beslutning om, hvem der skal indstilles til stillingen som dommer.

2

3

Domstolsstyrelsen meddeler den følgende hverdag rådets indstilling til justitsministeren og offentliggør indstillingen ved pressemeddelelse samme dag kl. 15.30 samt på rådets hjemmeside: www.domstol.dk/dommerudnaevnelsesraadet.

4

5

6

7

8

9

10

11

12

7. Dommerudnævnelsesrådets virksomhed i 2008

Dommerudnævnelsesrådet har i perioden fra den 1. januar 2008 til den 31. december 2008 holdt 11 møder med efterfølgende afgivelse af indstilling. Rådet har i 2008 afgivet 52 indstillinger.

Der har været enighed i rådet ved besættelsen af samtlige stillinger.

Justitsministeren har også i 2008 fulgt alle rådets indstillinger.

7.1. Stillinger til udnævnelse

Landsdommer i Vestre Landsret

Retsassessor Hans-Jørgen Nymark Beck, Vestre Landsret
Konsulent/souschef Nikolaj Aarø-Hansen, Justitsministeriet

Landsdommer i Østre Landsret

Afdelingschef Jens Kruse Mikkelsen, Justitsministeriet
Dommer Katja Høegh, Retten i Glostrup
Dommer Hans-Olaf Tingleff, Retten i Hillerød

Dommer ved Retten i Svendborg

Retsassessor Mette Langborg Christiansen, funktionschef ved Retten i Randers

Dommer ved Retten i Hjørring

Dommer Jeanette Thørholm Andersen, Retten i Aalborg

Dommer ved Retten i Aalborg

Sorenskriver Niels Toft-Vandborg, kst. landsdommer i Vestre Landsret

Dommer ved Retten på Bornholm

Retsassessor Bo Linderøth Rasmussen, Retten på Bornholm

Dommer ved Retten i Horsens

Retsassessor Henrik Philip Basse Fønss Gjørup, funktionschef ved Retten i Århus
Retsassessor Henriette Holst, funktionschef ved Retten i Århus

Dommer ved Retten i Kolding

Retsassessor Laila Nitschke, funktionschef ved Retten i Viborg

Dommer ved Retten i Odense

Retsassessor Alex Nymark, funktionschef ved Retten i Odense

Dommer ved Retten i Næstved

Retsassessor Lene Sigvardt, funktionschef ved Retten i Glostrup

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12

Dommer ved Retten i Nykøbing Falster

Dommerfuldmægtig Thomas Faarup, kst. dommer i Københavns Byret

Dommer ved Retten i Helsingør

Dommerfuldmægtig Hanne Harritz Pedersen, kst. landsdommer i Østre Landsret

Dommer ved Retten i Hillerød

Dommerfuldmægtig Lone Dahl Frandsen, Højesteret

Dommer ved Retten i Lyngby

Advokat Søren Holm Seerup

Retsassessor Britt Falster Klitgaard, kst. dommer ved Retten i Helsingør

Dommer ved Retten i Glostrup

Chefkonsulent Anne Horstmann, Procesbevillingsnævnet

Dommer Henrik Lind Jensen, Retten i Næstved

Dommer ved Retten i Esbjerg

Fuldmægtig Lisbeth Christensen, Statsforvaltningen Midtjylland

**7.2. Stillinger som midlertidigt beskikket landsdommer
(landsretskonstitution)**

Konstitution i Vestre Landsret

Dommerfuldmægtig Kim Valbjørn Ottesen, kst. funktionschef ved Retten i Svendborg

Dommerfuldmægtig Jonas Tei, Vestre Landsret

Fuldmægtig Hanne Aagaard, Justitsministeriet

Retsassessor Jens Christian Brodersen, administrationschef ved Retten i Hjørring

Specialkonsulent Torben Riise, Forsvarets Auditørkorps

Chefkonsulent Tina Morell Nielsen, Forbrugerstyrelsen

Vicestatsadvokat Christian Schou, Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydøstjylland

Advokat Tine Rud

Dommer Søren Ejdam, Retten i Viborg

Dommerfuldmægtig Rikke Fisker Sørensen, Vestre Landsret

Konstitution i Østre Landsret

Retsassessor Niels Christian Baark, Retten i Glostrup

Advokat Betina Juul Heldmand

Advokat David Klæsøe-Lund

Dommerfuldmægtig Jacob Scherfig, Østre Landsret

Dommerfuldmægtig Kirsten Thomassen, Grønlands Landsret

Advokat Jesper Seeger Perregaard

Kontorchef Astrid Aglaia Mavrogenis, Civilstyrelsen

Dommerfuldmægtig Hans Jakob Bøving Christensen, kst. funktionschef ved Retten i Næstved	1
Konsulent Jens Michael Ketilbjørn Hertz, Justitsministeriet	2
Politiassessor Jette Christiansen, fg. politiadv. hos Politidirektøren for Midt- og Vestsjælland	3
Dommerfuldmægtig Anne Berg Jensen, kst. sekretariatschef i Østre Landsret	
Dommerfuldmægtig Kim Rasmussen, kst. funktionschef ved Retten i Nykøbing Falster	4
Retsassessor Anders Munch Jensen, Retten i Odense	
Advokat Per Frydenreim Møller	5
Kortidskonstitution i Vestre Landsret	6
Advokat Rikke Rohrsted	
Advokat Julie Arnth Jørgensen	7
Kortidskonstitution i Østre Landsret	8
Advokat Tine Egelund Thomsen	
Advokat Esben Joakim de Meza Skjernov	9
Advokat Lisbet Vedel Thomsen	
Advokat Marianne Pedersen	10
	11
	12

8. Enkeltelementer i Dommerudnævnelsesrådets praksis og drøftelser

1

Rådet har i forbindelse med sagsbehandlingen haft anledning til at drøfte og tage stilling til en række principielle og praktiske spørgsmål.

2

3

8.1. Alder og anciennitet ved landsretskonstitutioner

4

8.1.1. Ordinære konstitutionsstillinger

5

Som det fremgår under afsnit 7.2., har rådet i 2008 indstillet i alt 24 ansøgere til stillinger som midlertidigt beskikket landsdommer (bortset fra de 6 særlige korttidskonstitutioner for advokater). En tredjedel af de indstillede har været dommerfuldmægtige (8), for hvem en uddannelseskonstitution i en landsret er en afsluttende del af uddannelsen. Derudover har rådet indstillet 3 ansøgere fra Justitsministeriets departement, styrelser m.v. Rådet har endelig indstillet 2 ansøgere fra politi/anklagemyndighed, 5 advokater, 2 med anden ansættelse i det offentlige, 3 udnævnte retsassessorer og 1 allerede udnævnt dommer.

6

7

8

9

Den gennemsnitlige eksamensanciennitet og alder for de indstillede ansøgere har været forholdsmæssigt lavere for dommerfuldmægtige end for andre ansøgere. På indstillingstidspunktet var den gennemsnitlige eksamensanciennitet således 9,8 år for dommerfuldmægtige og 15,3 år for andre ansøgere. Den gennemsnitlige alder var 36,1 år for dommerfuldmægtige og 40,3 år for andre ansøgere^⑦.

10

11

12

Se i øvrigt afsnit 11.1. for statistisk oversigt over Dommerudnævnelsesrådets indstillinger (bortset fra de særlige korttidskonstitutioner) fordelt på alder ved landsretskonstitution, ansættelse forud for konstitution og køn blandt de konstituerede landsdommere.

8.1.2. Korttidskonstitutioner for advokater

Efter retsplejelovens § 44 c kan advokater beskikkes midlertidigt som landsdommer for en periode af 3 måneder i en såkaldt korttidskonstitution. I 2008 har rådet indstillet 6 advokater til 3-måneders korttidskonstitutionsstillinger. Af de 53 personer, der siden ordningens start allerede har gennemført en korttidskonstitution, er 13 senere overgået til en ordinær konstitution.

Interessen blandt (yngre) advokater for disse korttidskonstitutioner, der giver mulighed for – uden en længere afbrydelse af advokatgerningen – at få erfaringer med dommergerningen, var stigende fra ordningens start medio 2000. I de seneste år har interessen dog været vigende, og det har også i 2008 været nødvendigt med en række genopslag for at få stillingerne besat med kvalificerede ansøgere. Dette kan give anledning til at overveje, om ordningen fortsat har sin berettigelse. Ordningens hovedformål er at skabe dels en interesse for dommergerningen, dels en gensidig for-

^⑦ Beregningerne baserer sig på ansøgernes eksamensanciennitet og alder på tidspunktet for rådets indstilling.

ståelse for og indsigt i domstolenes og advokaternes arbejde, men det er Dommerudnævnelsesrådets opfattelse, at der også må være et naturligt uddannelsesmæssigt aspekt i benyttelsen af advokatkonstitutioner. Det er derfor Dommerudnævnelsesrådets håb, at advokatkontorerne i de kommende år vil gøre mere for at inddrage advokatkonstitutioner som et fast led i uddannelsen af kontorernes advokater.

Den gennemsnitlige alder ved korttidskonstitutioner på indstillingstidspunktet har i 2008 været 35,2 år, hvilket er forholdsmæssigt lavere end for ordinære konstitutioner. Dommerudnævnelsesrådet ser dog gerne, at ansøgerne har forudgående erfaring, før en korttidskonstitution påbegyndes.

I almindelighed er møderet for landsretten en forudsætning for at kunne komme i betragtning til en korttidskonstitution. Se i øvrigt bilag 12.3. om retningslinierne for korttidskonstitution af advokater i landsretterne, jf. retsplejelovens § 44 c. Ordningen blev indført som en forsøgsordning, men er siden hen gjort permanent, jf. lov nr. 229 af 2. april 2003 om ændring af retsplejeloven.

8.1.3. Praksis vedrørende retsplejelovens § 44 b

Retsplejelovens § 44 b anvendes alene til konstitution af dommeraspiranter m.v. i de såkaldte uddannelseskonstitutioner.

Ved tekstanmærkning til finanslovene for årene 2000-2008 er der skabt mulighed for, at der kan ske konstitution af udnævnte dommere i landsretten bl.a. med henblik på at vurdere deres egnethed som landsdommer. Se herom afsnit 4, Dommerudnævnelsesrådets kompetence.

8.1.4. Henstillinger til Domstolsstyrelsen

Rådet har tidligere henledt Domstolsstyrelsens opmærksomhed på, at det efter rådets vurdering er tvivlsomt, om det nuværende antal uddannelsesstillinger er tilstrækkeligt til at tilgodese domstolsreformens forudsætninger om, dels at kvalificerede dommerfuldmægtige skal kunne afslutte deres uddannelsesforløb med en landsretskonstitution, dels at jurister med en anden erhvervsbaggrund end arbejde som dommerfuldmægtig skal kunne konstitueres i landsretten med henblik på en eventuel senere dommerkarriere. I forbindelse med domstolsreformen i 2007 blev der nedlagt 3 konstitutionsstillinger i Vestre Landsret og 1 konstitutionsstilling i Østre Landsret, således at der er 4 uddannelseskonstitutioner i Vestre Landsret og 12 uddannelseskonstitutioner i Østre Landsret. Reformen indebar dog tillige, at 2 af stillingerne i Østre Landsret nedlægges midlertidigt, og der er som følge heraf p.t. 10 uddannelseskonstitutionsstillinger i Østre Landsret.

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12

8.2. Midlertidig beskikkelse som landsdommer i forlængelse af fuldmægtigtjeneste i landsretten

Dommerfuldmægtiges uddannelsesforløb afsluttes med tjeneste i landsretten med henblik på en vurdering af de enkelte fuldmægtiges dommeregnethed. Denne landsretstjeneste har efter hidtidig praksis fundet sted enten ved en 9-måneders konstitution som landsdommer eller ved en indledende tjeneste som dommerfuldmægtig i landsretten efterfulgt af en (eventuel) lidt kortere konstitutionsperiode.

Rådet har fundet det naturligt så vidt muligt at lægge sig på linie med hidtidig praksis, hvorefter dommerfuldmægtige, der har gjort tjeneste som fuldmægtig i landsretten, konstitueres i umiddelbar forlængelse af fuldmægtigtjenesten. Rådet har i 2008 besat 3 af de 24 konstitutionsstillinger med dommerfuldmægtige, der forud for konstitutionen havde gjort tjeneste i en af landsretterne.

8.3. Anvendt terminologi i forbindelse med landsretsudtalelser

I Dommerudnævnelsesrådets vurdering af ansøgernes juridiske kvalifikationer til en dommerstilling indgår den landsretsbedømmelse, der efter retsplejelovens § 42, stk. 4, skal foretages af ansøgerens egnethed som dommer, med betydelig vægt.

Det fremgår af Domstolsudvalgets betænkning nr. 1319/1996, side 133, at landsretspræsidenterne ved den nævnte egnethedsvurdering skelner mellem fem hovedkategorier:

- Meget/særdeles velkvalificeret
- Velkvalificeret
- Kvalificeret
- Ikke sikkert kvalificeret
- Ikke kvalificeret

Landsretterne har i praksis opdelt kategorien ”velkvalificeret” i tre kategorier, men har anvendt lidt forskellige betegnelser herfor, og betegnelserne har også skiftet lidt over tid.

Det er vigtigt for rådets egen vurdering af ansøgers juridiske kvalifikationer og egnethed – navnlig når det drejer sig om egnethedsvurderinger, ifølge hvilke ansøgere er klart velkvalificerede – at rådet kan lade enslydende egnethedsvurderinger fra de to landsretter indgå i rådets samlede vurdering med samme vægt.

I 2008 er i Vestre Landsret anvendt følgende betegnelser:

- Meget/særdeles velkvalificeret
- I al/hvert fald velkvalificeret eller i al fald meget sikkert grundlag eller meget sikkert grundlag for at anse vedkommende for velkvalificeret
- Sikker grundlag for at anse vedkommende for velkvalificeret
- Velkvalificeret eller (fornødent) grundlag for at anse vedkommende for velkvalificeret
- Kvalificeret
- Ikke sikkert kvalificeret
- Ikke kvalificeret

og i Østre Landsret følgende betegnelser:

- Meget/særdeles velkvalificeret
- I al/hvert fald velkvalificeret eller meget sikkert grundlag for at anse vedkommende for velkvalificeret
- Sikker/godt grundlag for at anse vedkommende for velkvalificeret
- Grundlag for at anse vedkommende for velkvalificeret
- Kvalificeret
- Ikke sikkert kvalificeret
- Ikke kvalificeret

Landsretspræsidenterne havde til brug for Domstolsudvalget udarbejdet en oversigt over de udtalelser, der var afgivet af landsretterne i 1990-1995 om dommerfuldmægtiges og retsassessorers egnethed til udnævnelse til dommer. Rådet har efterfølgende fra landsretspræsidenterne modtaget oplysning om udtalelsernes fordeling for perioden 1996-2008. Oplysningerne for den seneste periode omfatter tillige egnethedsvurderinger af andre konstituerede.

Se i øvrigt afsnit 11.3. for statistisk oversigt over landsretsudtalelsernes egnethedsvurdering for perioden 1990-2008 fordelt på nævnte kategorier.

Rådet har i perioden fra den 1. juli 1999 til den 31. december 2008 afgivet 238 indstillinger vedrørende besættelse af stillinger som byretsdommer. 228 ansøgere havde en landsretsudtalelse, og de 10 ansøgere, der ikke havde nogen landsretsudtalelse, var allerede udnævnte dommere.

Se afsnit 11.1. for statistisk oversigt over landsretsudtalelsernes egnethedsvurdering fordelt på nævnte kategorier for disse byretsdommere.

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12

8.4. Udnævnelsesalder

Det fremgår af Domstolsudvalgets betænkning nr. 1319/1996, side 188, at udnævnelsesalderen til dommerstillinger i byretterne i en længere årrække har ligget på omkring 40 år – i Københavns Byret dog et par år lavere. En tilsvarende udnævnelsesalder har været gældende ved udnævnelse til landsdommer i Vestre Landsret, mens udnævnelsesalderen har ligget noget højere i Østre Landsret.

Domstolsudvalget fandt ikke anledning til at anbefale, at udnævnelsesalderen ændres. De meget begrænsede muligheder for at afskedige dommere gør det således efter udvalgets opfattelse påkrævet, at første udnævnelse sker på et tidspunkt, hvor ansøgeren gennem en længere årrække har demonstreret sine faglige og personlige kvalifikationer. Udvalget anførte endvidere, at det i sig selv er en fordel, at dommere forud for første udnævnelse har opnået den modenhed og erfaring, som følger med alderen.

Rådet har på baggrund af udtalelserne i betænkningen taget udgangspunkt i, at en passende mindstealder ved udnævnelse som byretsdommer også i fremtiden bør være cirka 40 år. Rådet har imidlertid ikke ønsket at lægge sig fast på en mindste udnævnelsesalder. Det er således ikke udelukket, at ansøgere under 40 år vil blive foretrukket frem for ældre ansøgere, hvis deres kvalifikationer klart taler herfor, jf. retsplejelovens § 43. Rådet har i 2008 indstillet 8 ansøgere under 40 år til en fast dommerstilling, hvoraf den yngste var 37 år. Rådet har heller ikke ønsket at lægge sig fast på en højeste udnævnelsesalder, men rådet har hidtil kun indstillet få ansøgere, der er noget over 50 år.

I 2008 afgav rådet indstilling vedrørende 17 stillinger som byretsdommer. Af disse indstillinger angik de 3 personer, der allerede var udnævnte dommere ved et andet embede. Gennemsnitsalderen ved førstegangsudnævnelserne som byretsdommer var 40,1 år.

I 2008 afgav rådet indstilling vedrørende 5 stillinger som landsdommer. Den gennemsnitlige udnævnelsesalder var 42,0 år.

Se i øvrigt afsnit 11.1. for statistisk oversigt over Dommerudnævnelsesrådets indstillinger fordelt på udnævnelsesalder.

8.5. Kønsfordeling

Det fremgår af Domstolsudvalgets betænkning nr. 1319/1996, side 188, at ca. 3/4 af byretsdommerne dengang var mænd, og mere end 4/5 af dommerne i landsretterne og Højesteret var mænd. Udvalget fandt dog ikke grund til at opstille et krav om positiv særbehandling af kvinder ved dommerudnævnelser.

Rådet har i 2008 indstillet 1 kvinde og 4 mænd til stillingerne som landsdommer, mens der til stillingerne som midlertidigt beskikket landsdommer blev indstillet 4 kvinder og 6 mænd til Vestre Landsret og 5 kvinder og 9 mænd til Østre Landsret. Rådet har endvidere i 2008 indstillet 10 kvinder og 7 mænd til stillingerne som byretsdommer.

8.6. Udnævnte dommeres ansøgning om anden dommerstilling

Blandt ansøgerne til de opslåede dommerstillinger har en del været allerede udnævnte dommere. For sådanne ansøgere gælder, at deres egnethed som dommer må anses for vurderet ved den tidligere udnævnelse, og at de i forbindelse med udnævnelsen i deres nuværende stilling i reglen har været foretrukket frem for andre ansøgere til stillingen. Selve det forhold, at en ansøger i gerning har vist sin egnethed som dommer, vil naturligvis betyde, at den pågældende vil stå stærkt i et ansøgerfelt. Udnævnelsen indebærer imidlertid efter rådets opfattelse ikke i sig selv, at en udnævnt dommer, der søger en ny dommerstilling, i alle tilfælde bør foretrækkes frem for andre kvalificerede ansøgere til stillingen. Hensynene til en bredere rekruttering m.v. træder dog i nogen grad i baggrunden, når talen er om forflytninger.

Det er efter rådets opfattelse ønskeligt, at udnævnte dommere som udgangspunkt gør tjeneste ved et embede i nogle år, før udnævnelse i en anden dommerstilling kan finde sted. Rådet har ikke fundet grundlag for mere præcist at angive, hvor lang tid en sådan tjeneste skal vare. Det er imidlertid rådets opfattelse, at der ved vurderingen i en ansøgningssag af en allerede udnævnt dommers personlige kvalifikationer også må lægges vægt på, at den pågældende er i besiddelse af den fornødne forståelse for, at vedkommende efter udnævnelse i et dommerembede må påregne at forblive i embedet gennem nogle år og ikke kan forvente efter kort tid at blive foretrukket til et nyt embede, medmindre særlige forhold undtagelsesvis taler herfor.

8.7. Retspræsidenter

En retspræsident skal være dommer eller være dommerkvalificeret. Den pågældende skal derfor normalt have gennemført en konstitutionsperiode i en af landsretterne og opnået en egnethedsvurdering, som afspejler, at den pågældende lever op til disse krav. Det er sædvanligt – men ikke nogen betingelse – at den pågældende er udnævnt dommer.

Der er i rådet enighed om, at den pågældende skal nyde kollegial og faglig respekt og anerkendelse.

Der er i rådet endvidere enighed om, at en retspræsident skal have nødvendige personlige og ledelsesmæssige kompetencer, og at evner for administration og personaleledelse er væsentlige forudsætninger for at kunne bestride en stilling som retspræ-

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12

sident. Rådet vil derfor lægge afgørende vægt på, at ansøgeren anses for egnet til at være leder af et større embede.

For allerede udnævnte dommere kan sådanne lederkvalifikationer tænkes tilvejebragt på mange måder. Det er således ikke ualmindeligt, at dommere bistår en retspræsident med administrative opgaver eller personaleadministration. Andre dommere og domstolsjurister kan have erhvervet lederkvalifikationer ved at have fungeret som funktionschef i nogle år. Sådanne kvalifikationer kan også være erhvervet gennem arbejde som advokat eller i den offentlige administration eller i privat virksomhed som administrator eller personaleleder. Også arbejde i nævn og råd som formand, medlem eller sekretær kan være af betydning i denne sammenhæng.

Deltagelse på bestyrelsesniveau i organisationer eller foreninger vil ofte indebære administrativt arbejde og dermed give erfaringer, som kan tillægges betydning ved vurdering af en ansøgers kvalifikationer som byretspræsident.

Der findes endvidere en række efteruddannelsesforløb inden for såvel den offentlige som den private sektor, som kan tilføre deltagerne kvalifikationer af betydning for en stilling som administrativ leder af en byret. På domstolsområdet har der således siden 1993 været både en førlederuddannelse og en egentlig lederuddannelse. Endvidere har Domstolsstyrelsen nedsat forskellige arbejdsgrupper, som har udarbejdet en række rapporter med forslag omhandlende bl.a. domstolsjuristers kompetenceudvikling. Forslagene er udarbejdet i lyset af Visionsudvalgets anbefalinger og de drøftelser, der fandt sted på en konference vedrørende karriere- og kompetenceudvikling ved Danmarks Domstole, som Visionsudvalget afholdt den 2. oktober 2007. Visionsudvalget blev nedsat af Domstolsstyrelsen i efteråret 2006 med den opgave at bidrage til de overordnede visioner for et samlet karriere- og kompetenceudviklingsforløb ved domstolene, se herom afsnit 9.5. nedenfor.

Dommerudnævnelsesrådet vil normalt indkalde de ansøgere, som kan komme i betragtning til en stilling som byretspræsident, til personligt møde for rådet, og rådet vil ved samtalen med den enkelte ansøger søge at danne sig et indtryk af den pågældende, der kan indgå i rådets samlede vurdering af ansøgerens kvalifikationer til stillingen.

Rådet har endvidere efter Domstolsreformens gennemførelse ved besættelse af stillinger som byretspræsident hidtil benyttet sig af konsulentbistand, der har forestået et testforløb, som har til formål at afdække ansøgernes lederpotentiale.

9. Nogle problemstillinger i forbindelse med besættelse af lands- og byretsdommerstillinger med jurister med en anden erhvervsbaggrund end den, der traditionelt har ført til en dommerkarriere

1

2

9.1. 9-måneders konstitution (uddannelseskonstitution) som betingelse for en dommerkarriere

3

4

Efter retsplejelovens § 42, stk. 4, kræver udnævnelse som landsdommer eller dommer i en byret eller Sø- og Handelsretten i reglen, at den pågældendes egnethed som dommer har været bedømt af landsretten. Denne regel betyder, at ingen – bortset fra ganske særligt kvalificerede ansøgere – kan komme i betragtning til en lands- eller byretsdommerstilling uden først at have været konstitueret i 9 måneder i en såkaldt uddannelseskonstitution i Vestre- eller Østre Landsret.

5

6

7

Der er indlysende grunde til at lade ansættelse i en fast dommerstilling med de dertil knyttede grundlovssikrede rettigheder være betinget af en forudgående afprøvning inden for retssystemet, men der må ikke herved bortses fra, at den nugældende ordning indeholder elementer, der kan få interesserede og kvalificerede jurister til at afholde sig fra at søge en konstitutionsstilling.

8

9

10

- Der er ingen sikkerhed for at opnå en fast dommerstilling efter konstitutionen. Da der sædvanligvis er mange velkvalificerede ansøgere til de relativt få dommerstillinger, vil end ikke en god landsretsudtalelse være et sikkert adgangskort til en dommerstilling. Ved at søge om konstitution og – i fald den opnås – om orlov fra sin hidtidige stilling anses en ansøger almindeligvis for at tilkendegive et ønske om et efterfølgende karriereskift. En sådan person må tage i betragtning, at vedkommende derved let vil forringe karrieremulighederne i sin hidtidige ansættelse og kan komme i en udsat position, hvis der skal foretages indskrænkninger, medens konstitutionen står på. Forud for at søge om en uddannelseskonstitution må en kvalificeret ansøger således gøre op med sig selv, om vedkommende vil løbe risikoen for efterfølgende at stå i en situation, hvor opnåelse af en dommerstilling er særdeles usikker samtidig med, at den hidtidige beskæftigelse kan være forringet eller gået tabt.
- Selv om en ansøger får en så god landsretsudtalelse, at ansøgeren kan påregne at få en dommerstilling, kan vedkommende på ingen måde regne med at få stillingen umiddelbart efter konstitutionsperiodens udløb. Ansættelsesforholdet i landsretten ophører ved konstitutionsperiodens udløb, og vedkommende må med den deraf følgende usikkerhed vente på, at en dommerstilling bliver ledig.
- Kvalificerede advokater vil sjældent komme i betragtning til en 9-måneders konstitutionsstilling, før de har nået en vis alder. De vil da oftest være så involveret i virksomheden som advokat og i forholdet til deres klienter, at dette forhold i sig selv taler imod at søge over i et helt andet karriereforløb – så meget mere, som det, der ovenfor er anført, også gælder advokater. Hertil kommer, at en advokat, der vil

11

12

1

kunne kvalificere sig til en dommerstilling, oftest har opnået eller har udsigt til at opnå et indtægtsniveau, som er højere end en dommerløn.

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Nogle af disse forhold kan kun ændres inden for de gældende retlige rammer, hvis der sker et holdningsskift til uddannelseskonstitutioner. Dette vil kunne ske, hvis en 9-måneders konstitution ikke alene bliver betragtet som en eksamen, som den konstituerede skal gennemgå for at blive dommer snarest efter konstitutionsforløbet. Incitamentet til at søge en konstitutionsstilling ville formentlig øges, hvis konstitutionen blev set i det bredere perspektiv, at den ikke udelukkende søges med henblik på snarest efter at blive dommer, men eventuelt også med henblik på at tilføre den konstituerede og vedkommendes eksisterende arbejdssted indsigt i dommerarbejdet. I dette perspektiv vil en konstitution ikke nødvendigvis fremstå som en ulempe for den konstitueredes arbejdsgiver, men vil kunne opfattes som en midlertidig eller permanent investering med henblik på at drage nytte af det detaljerede kendskab til arbejdsformen og beslutningsprocesserne ved domstolene, som opnås gennem 9 måneders praktisk arbejde i en landsretsafdeling. De konstituerede, der har opnået en tilfredsstillende konstitutionsudtalelse, og som måtte være interesseret i at blive dommer, vil også herved få en bedre mulighed for at afvente ledighed i en dommerstilling, som de har særlig interesse i at søge.

11

12

Efter henstilling fra Dommerudnævnelsesrådet er der i en tekstanmærkning til finansloven skabt hjemmel til, at konstituerede dommere, der ikke forud for konstitutionsperioden var ansat ved domstolene, kan ydes godtgørelse efter de gældende regler i aftale om tjenesterejser i form af udstationeringsgodtgørelse eller alternativt transportgodtgørelse. Ligeledes med henblik på at skabe økonomisk ligestilling for alle konstituerede uanset hidtidigt ansættelsesområde har Domstolsstyrelsen i 2003 besluttet, at konstituerede dommere, der ikke forud for ansættelse ved domstolene var tjenestemænd eller ansat ved domstolene, ansættes på overenskomstvilkår, jf. AC-overenskomsten. Dette betyder navnlig, at konstituerede dommere, der ikke forud for konstitution var ansat ved domstolene eller var tjenestemænd, modtager pensionsbidrag af lønrammelønnen under konstitutionen. Det er nu afklaret, at de konstituerede dommere, som ansættes på overenskomstvilkår, endvidere kan få indbetalt deres pensionsbidrag på egen pensionsopsparing frem for Juristernes og Økonomernes Pensjonskasse (JØP), forudsat at de ikke tidligere har haft en pensionsordning i JØP.

9.2. Antal og fordeling af 9-måneders konstitutionsstillingerne

Rådet har i perioden 1. juli 1999 – 31. december 2008 indstillet i alt 307 ansøgere til stillinger som midlertidigt beskikket landsdommer (bortset fra de 58 særlige korttidskonstitutioner for advokater). Godt halvdelen af de indstillede har været dommerfuldmægtige og retsassessorer (166), for hvem en uddannelseskonstitution i en landsret er en afsluttende del af deres uddannelse. Derudover har rådet indstillet ansøgere fra Justitsministeriets departement, styrelser m.v. (21), Domstolsstyrelsen/Procesbevillingsnævnet (7), Politi-/anklagemyndighed (12), advokater (41), universitetsverdenen

(9), allerede udnævnte dommere (28), anden offentlig ansættelse (13) og anden privat ansættelse (10).

Dommerudnævnelsesrådet har ved valget mellem ansøgere til uddannelseskonstitutionsstillinger måttet sigte både på at give mulighed for en bredere rekruttering til dommerstillinger og på, at dommerfuldmægtige og retsassessorer kan opnå den landsretskonstitution, som er et normalt led i deres uddannelsesforløb. Om dommerfuldmægtiguddannelsen henvises til afsnit 9.3. nedenfor. Som følge af en henstilling fra rådet blev antallet af uddannelseskonstitutionsstillinger i 2002 udvidet med 2 til i alt 20 fordelt med 7 i Vestre Landsret og 13 i Østre Landsret. I forbindelse med domstolsreformen i 2007 blev der nedlagt 3 konstitutionsstillinger i Vestre Landsret og 1 konstitutionsstilling i Østre Landsret, således at der nu er 4 uddannelseskonstitutioner i Vestre Landsret og 12 uddannelseskonstitutioner i Østre Landsret. Dog er antallet af uddannelseskonstitutioner i Østre Landsret midlertidigt reduceret til 10. I sin betænkning nr. 1319/1996, side 198, antog Domstolsudvalget imidlertid, at det var nødvendigt med 30 konstitutionsstillinger, hvis en bredere rekruttering skulle opnås, og alle dommerfuldmægtigene skulle kunne afslutte deres uddannelse. Antallet af ansøgere til uddannelseskonstitutioner har imidlertid i de seneste par år været faldende, således at der i øjeblikket ikke er noget særligt pres på disse stillinger.

9.3. Dommerfuldmægtiguddannelsen

Det typiske uddannelsesforløb for dommerfuldmægtige ved Danmarks Domstole består af en treårig grunduddannelse ved et uddannelseseembede, videreuddannelse ved andre embeder og en afsluttende uddannelseskonstitution ved landsretterne. Dommerfuldmægtiguddannelsen retter sig primært imod yngre jurister, herunder både kandidater, der kommer direkte fra eksamensbordet, og yngre jurister med erhvervs erfaring fra tidligere beskæftigelser.

Grunduddannelsen består af en praktisk del på normalt tre år, der typisk tilrettelægges med en uddannelse i fogedret og i skifteret. Uddannelsen i retssagsbehandling sker over alle tre år. Der gives ligeledes dommerfuldmægtigene en indføring i administrationen af en byret. Grunduddannelsens teoretiske del supplerer dommerfuldmægtigens praktiske uddannelse ved embedet og foregår ved afholdelse af obligatoriske kurser. Kurserne fokuserer mere på dommerfuldmægtigens rolle inden for de forskellige arbejdsområder i forhold til bruger og embede end på en egentlig teoretisk gennemgang af retsregler. Der undervises således i blandt andet retsledelse, dommeradfærd i retten, sprogbrug, vidneafhøring m.v. Grunduddannelsen afsluttes for dommerfuldmægtige ansat fra den 1. januar 2002 med en prøve. Derudover vurderes dommerfuldmægtigen løbende ved årlige udtalelser med henblik på bedømmelse af dommerfuldmægtigens egnethed til fortsat ansættelse ved domstolene.

Efter afslutningen af grunduddannelsen gør fuldmægtigen normalt tjeneste ved forskellige embeder for at opnå et bredt kendskab til arbejdet. Dommerfuldmægtigen

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

1

vurderes fortsat løbende med henblik på bedømmelse af dommerfuldmægtigens egnethed til fortsat ansættelse ved domstolene.

2

Uddannelsesforløbet afsluttes med tjeneste som konstitueret landsdommer. Herefter anses dommerfuldmægtiguddannelsen for afsluttet. Såfremt dommerfuldmægtigen har gennemført sin landsretsturnus med et tilfredsstillende resultat, kan vedkommende søge om udnævnelse i stillinger som retsassessor og dommer. Denne praksis er beskrevet i Domstolsstyrelsens cirkulære af 20. december 2002.

5

For nærmere oplysninger henvises til www.domstol.dk under ”Job i Danmarks Domstole”.

6

7

Kompetenceudviklingsforløbet for domstolsjurister – herunder dommerfuldmægtiguddannelsen – overvejes for tiden i Domstolsstyrelsens bestyrelse på baggrund af en række rapporter afgivet af forskellige arbejdsgrupper nedsat af Domstolsstyrelsen, se herom under afsnit 9.5.

8

9

10

9.4. Forløbet af uddannelseskonstitutionen

11

I Domstolsudvalgets betænkning var man opmærksom på, at uddannelse og bedømmelse af konstituerede dommere udgør en både kvalitativ og kvantitativ væsentlig arbejdsmæssig opgave for landsretterne. Forslaget om en bredere rekruttering til dommerstillinger ville ifølge udvalget betyde, at stadig færre af de konstituerede dommere vil have et forudgående kendskab til, hvorledes domstolene fungerer i praksis, herunder mindre eller slet ingen erfaring i udarbejdelse af domsudkast. Udvalget anfører, at dette forhold i sig selv vil betyde en forøgelse af arbejdsopgaverne for de faste dommere.

12

Der er ikke i udvalgets betænkning eller i bemærkningerne til lovforslaget om domstolsreformen nogen angivelse af uddannelseskonstitutionens nærmere indhold. Det er imidlertid et væsentligt spørgsmål, hvorledes landsretskonstitutionen og uddannelsen tilrettelægges for den gruppe konstituerede, der ikke har noget forhåndskendskab til domstolenes arbejdsform, herunder med udformning af kendelser og domme. Det er også af væsentlig interesse, hvorledes bedømmelsen af de konstituerede finder sted. Det er nærliggende at forestille sig, at overskuelighed og klarhed med hensyn til disse forhold ville kunne forøge interessen for at søge uddannelseskonstitutioner. Konstitutionsforløbene i både Vestre Landsret og Østre Landsret beskrives nu på begge landsretters hjemmeside. Der henvises nærmere til www.domstol.dk/vestre-landsret og www.domstol.dk/oestrelandsret.

Kompetenceudviklingsforløbet for domstolsjurister – herunder uddannelseskonstitutioner – overvejes for tiden i Domstolsstyrelsens bestyrelse på baggrund af en række rapporter afgivet af forskellige arbejdsgrupper nedsat af Domstolsstyrelsen, se herom under afsnit 9.5.

9.5. Fremtidsperspektiver

Domstolsreformens vedtagelse og gennemførelse har skabt et naturligt behov for at overveje den nuværende karrierestruktur og kompetenceudvikling for domstolsjurister nærmere. I efteråret 2006 blev der på foranledning af Domstolsstyrelsen nedsat et Visionsudvalg, der havde til opgave at bidrage til de overordnede visioner for et samlet karriere- og kompetenceudviklingsforløb fra rekruttering til pensionering.

Visionsudvalgets arbejde blev udmøntet i en rapport, der sammen med materialet fra en konference, som udvalget afholdt på Axelborg i oktober 2007, har dannet grundlag for det videre arbejde. Der er i 2008 blevet tilbudt seminarer for nyudnævnte dommere, indtil en egentlig dommeruddannelse er etableret, og der er iværksat seminarer for funktionschefer. Der blev endvidere nedsat en række arbejdsgrupper på en række delområder omhandlende bl.a. grund- og anden uddannelse, rekruttering og konstitutioner, som havde til opgave at operationalisere anbefalingerne fra Visionsudvalget og konferencen. Arbejdsgrupperne afleverede deres anbefalinger til Domstolsstyrelsen i sommeren 2008, og styrelsen har efterfølgende omsat anbefalingerne i rapporter til en sammenfattende rapport om Karriere- og kompetenceprojektet, som herefter er blevet forelagt Domstolsstyrelsens bestyrelse til overvejelse.

Der kan læses mere om Visionsudvalget samt Karriere- og kompetenceprojektet på www.domstol.dk.

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

10. Særligt om Domstolsudvalgets målsætning om en bredere rekruttering

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12

Det har i den offentlige debat været nævnt, at det ikke er lykkedes at realisere Domstolsudvalgets målsætning i betænkning nr. 1319 af 19. juni 1996 om en bredere rekruttering til domstolene, navnlig ikke for så vidt angår byretterne og landsretterne.

I 2008 har denne kritik navnlig været fremført af lektor ph.d. Michael Gøtze, som i flere artikler bl.a. har kritiseret, at der er en meget beskeden udvikling i rekrutteringen af dommere. Han har endvidere forfægtet det synspunkt, at en bredere rekruttering i form af en spredning af dommernes formelle ansættelsesmæssige erfaringer i givet fald ikke uden videre indebærer en reel udvikling og ændring af dommerkulturen^⑧.

Rådet skal hertil bemærke, at Domstolsudvalgets intentioner var at skabe så gode rammer som muligt for en bredere rekruttering, men at udvalget samtidig forudsatte, at mange dommere fortsat vil blive rekrutteret fra de samme kredse som tidligere^⑨. Der er derfor ikke holdepunkter for at antage, at udvalget ønskede et opgør med den traditionelle rekruttering eller en reel ændring af dommerkulturen.

Rådet skal endvidere bemærke, at Domstolsudvalget i sin betænkning fandt, at målsætningen om en bredere dommerrekruttering kunne ske både ved rekruttering af dommere med en anden baggrund end den traditionelle og ved at få dommere med et så bredt erfaringsgrundlag som muligt^⑩. Begge aspekter indgår således i det grundlæggende spørgsmål om en bredere rekruttering af dommere.

Det følger af retsplejelovens § 43, at det ikke er et isoleret eller absolut mål at ansætte ansøgere med en anden baggrund end den traditionelle, hvis der er en anden i ansøgergruppen med en traditionel baggrund, som har bedre kvalifikationer. Det fremgår således udtrykkeligt af retsplejelovens § 43, at besættelsen af dommerstillinger skal ske ud fra en samlet vurdering af ansøgernes kvalifikationer, og at der herved skal lægges afgørende vægt på ansøgernes juridiske og personlige kvalifikationer. Der skal endvidere lægges vægt på bredden i ansøgernes juridiske erfaringsgrundlag og målsætningen om, at der ved domstolene bør være dommere med forskellig juridisk baggrund. Dette ændrer imidlertid ikke ved, at det primære hensyn under alle omstændigheder er at få dommere med det fornødne høje kvalitetsniveau^⑪.

^⑧ Se bl.a. artikel i *Advokaten* nr. 4/08 af Michael Gøtze, lektor, ph.d., *Det Juridiske Fakultet, Københavns Universitet: "Operation morgenluft i dommerstanden har åndenød"* og artikel i *Festskrift til Jørn Vestergaard, 2008*, af Michael Gøtze, lektor, ph.d., *Det Juridiske Fakultet, Københavns Universitet: "Dommerrekruttering i et udviklingsperspektiv"*.

^⑨ Se *Dommerudvalgets betænkning 1319/1996 side 188*.

^⑩ Se *Dommerudvalgets betænkning 1319/1996 afsnit 5.11.3 (side 176 ff)*.

^⑪ Se også *Justitsministerens besvarelse af spørgsmål 783 og 784 fra Folketingets Retsudvalg (2007-08, 2. samling) samt artikel i Advokaten nr. 7/08 af Dommerudnævnelsesrådets formand Lene Pagter Kristensen*.

Som nævnt under afsnit 1 er det stadig kun få ansøgere med udelukkende en anden erhvervsbaggrund end den traditionelle for justitsvæsenet, der indstilles til dommerstillinger i byretterne og til dels i landsretterne. Rådet er derfor enig i, at der på dette punkt ikke er sket nogen væsentlig ændring i udnævnelsespraksis siden rådets nedsettelse i 1999. Dette hænger imidlertid sammen med, at der i ansøgerfeltene til de faste dommerstillinger fortsat er langt mellem kvalificerede ansøgere med udelukkende en anden erhvervsbaggrund end den traditionelle.

I det følgende skal nævnes en række faktorer, der efter rådets opfattelse har betydning for vurderingen af, i hvilket omfang målsætningen om en bredere rekruttering er lykkedes.

1. Oplysningerne om den samlede erhvervs erfaring hos de førstegangsudnævnte dommere tegner et billede af en generelt væsentligt bredere erhvervs erfaring hos de førstegangsudnævnte dommere, end det ofte er forudsat i den offentlige debat. Som nævnt under afsnit 1 finder rådet denne udvikling tilfredsstillende.
2. Kravet i retsplejelovens § 43 om ”forskellig juridisk erhvervsbaggrund” har således fået betydning for tilrettelæggelsen af erhvervsforløbet også inden for den traditionelle ansøgerkreds, idet flere dommerfuldmægtige som led i deres uddannelsesforløb i en periode søger arbejde uden for domstolene, ofte inden for advokatgeringen. Et sådant turnusforløb giver grund til at tro, at de kvalificerede ansøgere i stigende grad vil have en bred erhvervsbaggrund. Men set fra domstolsregi indebærer en sådan praksis naturligvis også en risiko for, at kvalificerede dommerfuldmægtige vælger ikke at søge tilbage til domstolene.
3. Rådet konstaterer med tilfredshed, at der har meldt sig et stigende antal kvalificerede ansøgere med en anden erhvervmæssig baggrund end den traditionelle, herunder også til uddannelsesinstitutioner. Desværre har rådet i 2008 beklageligvis måttet konstatere, at interessen for de særlige korttidsinstitutioner i landsretten for advokater stadig er dalende.
4. Efterhånden som flere og flere med en ikke-traditionel erhvervs erfaring har gennemgået et konstitutionsforløb i landsretterne, er der håb om, at der med tiden vil vise sig flere kvalificerede ansøgere uden for den traditionelle kreds. En udvikling i denne retning har kunnet spores også i 2008.
5. De statistiske oplysninger om de indstillede ansøgers erhvervsbaggrund har i rådets årsberetninger før 2003 været baseret på den stilling, som de indstillede havde på udnævnelsestidspunktet. De indstillede ansøgers samlede erhvervs erfaring er siden årsberetningen for 2003 søgt illustreret i en grafisk fremstilling under afsnit 11.1. Ansøgernes samlede erhvervs erfaring fremgår af statistikken – dvs. svarende til de forhold, som Dommerudnævnelsesrådet i overensstemmelse med retsplejelovens § 43 i praksis lægger vægt på. Det er i den forbindelse ikke relevant at medtage forflytninger inden for byretterne.

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

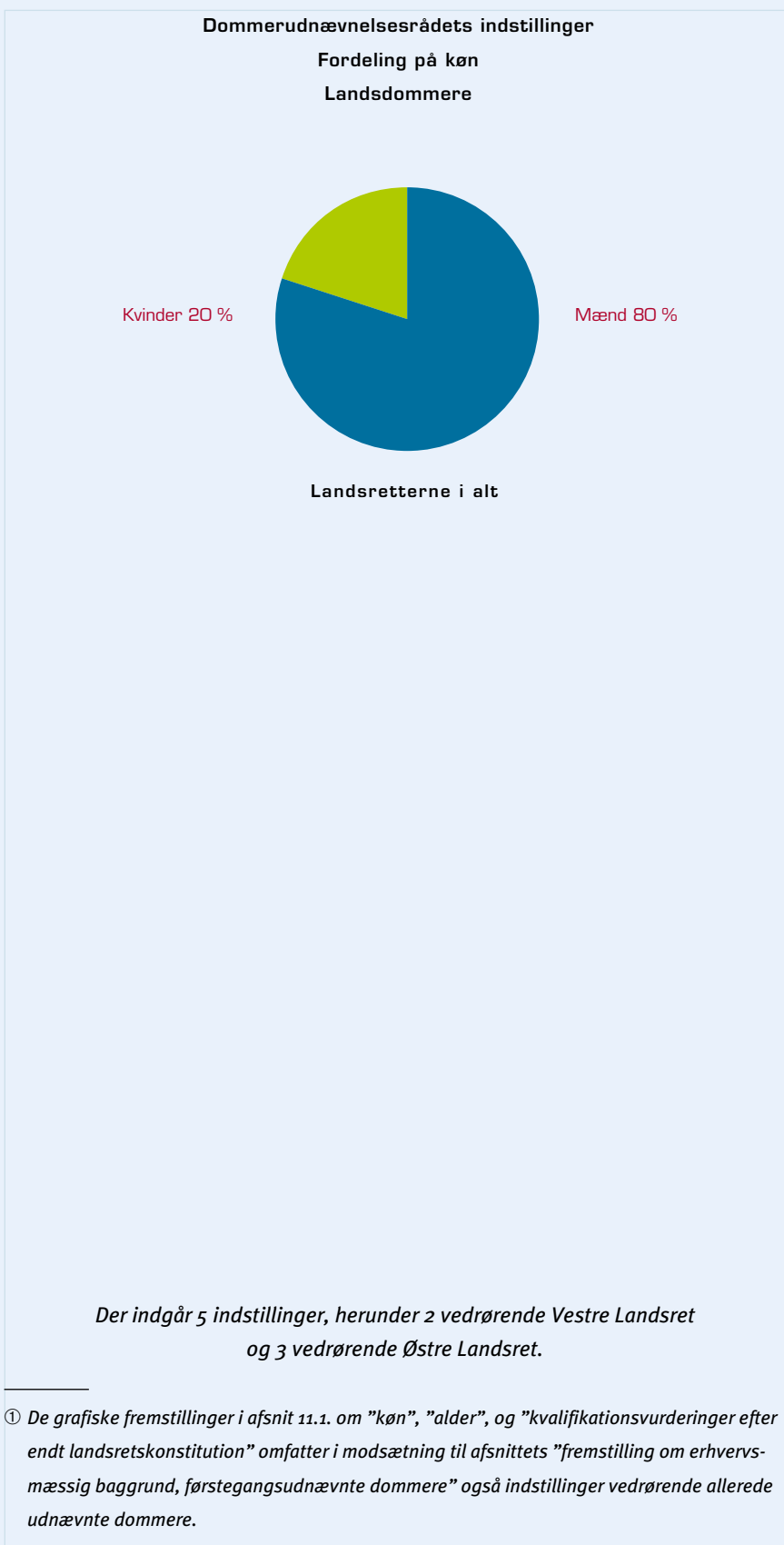
12

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12

6. Det samlede billede, som tegner sig på nuværende tidspunkt, hvor reformen har været i kraft i knap ti år, er, at der er en tilfredsstillende udvikling i gang med hensyn til, at de, som i dag udnævnes som dommere, for flere og fleres vedkommende har et bredt erhvervmæssigt erfaringsgrundlag inkluderende erfaring fra anden erhvervmæssig baggrund end den traditionelle. Hvad angår landsdommer- og byretsdommerstillinger er der imidlertid stadig kun få kvalificerede ansøgere helt "udefra". Som nævnt foran under afsnit 1 og 9.1. kan der ikke bortses fra, at en væsentlig medvirkende årsag hertil kan være, at dommerstillinger lønmæssigt ikke kan konkurrere med de stillinger, som jurister med de fornødne kvalifikationer til at blive dommere har mulighed for at søge i andet – og herunder især privat – regi.

11. Statistik

11.1. Statistisk oversigt over Dommerudnævnelsesrådets indstillinger^①

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

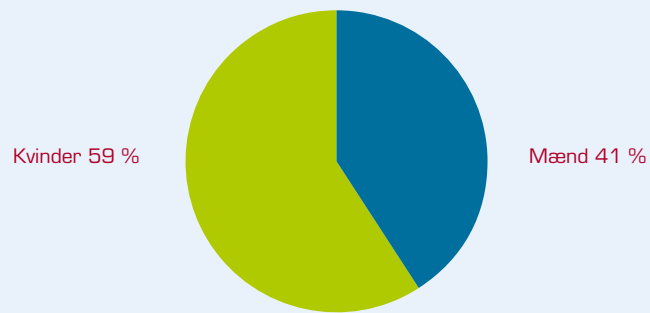
11

12

Dommerudnævnelsesrådets indstillinger

Fordeling på køn

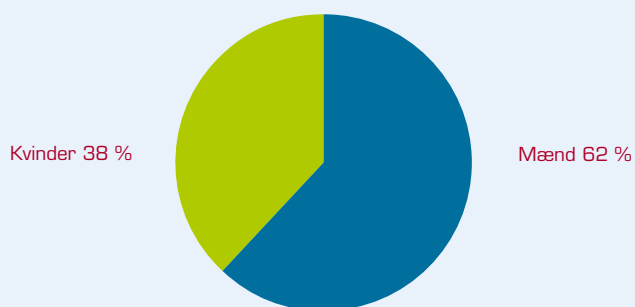
Byretsdommere

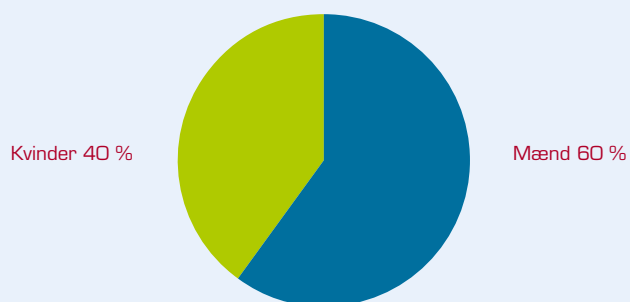
Byretsdommere i alt

Der indgår 17 indstillinger.

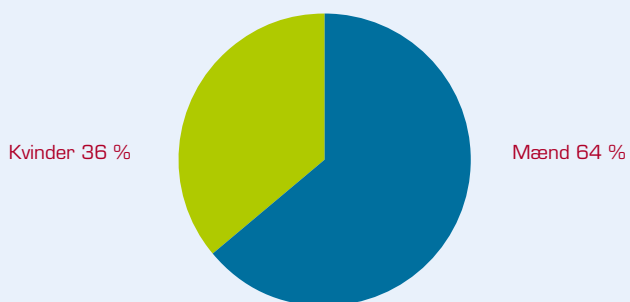
Dommerudnævnelsesrådets indstillinger
Fordeling på køn
Midlertidigt beskikkede landsdommere

Landsretterne i alt

Vestre Landsret

Østre Landsret

Der indgår 24 indstillinger, herunder 10 vedrørende Vestre Landsret og 14 vedrørende Østre Landsret.

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11**
- 12

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

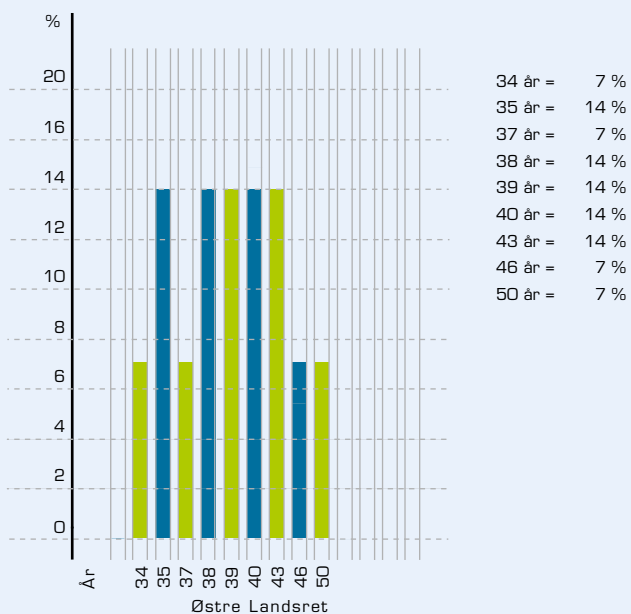
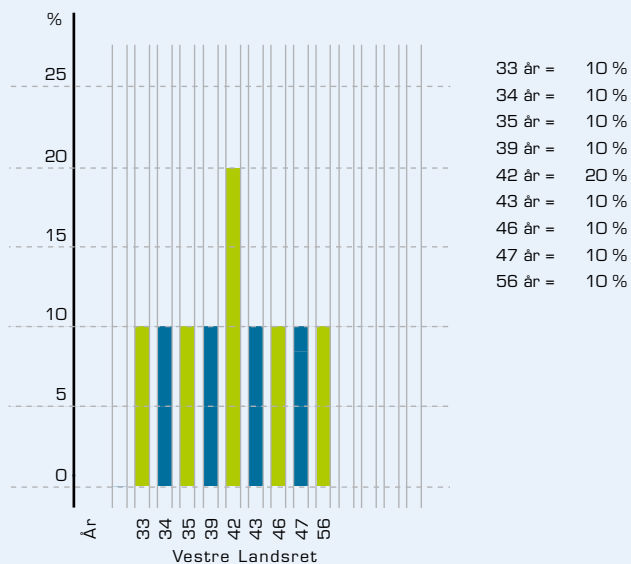
11

12

Dommerudnævnelsesrådets indstillinger

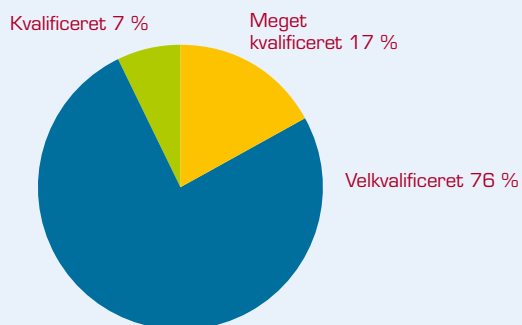
Alder ved konstitution

Midlertidigt beskikkede landsdommere

Der indgår 24 indstillinger, herunder 10 vedrørende Vestre Landsret og 14 vedrørende Østre Landsret.

**Dommerudnævnelsesrådets indstillinger
Landsretsudtalelsens kvalifikationsvurdering
Byretsdommere**

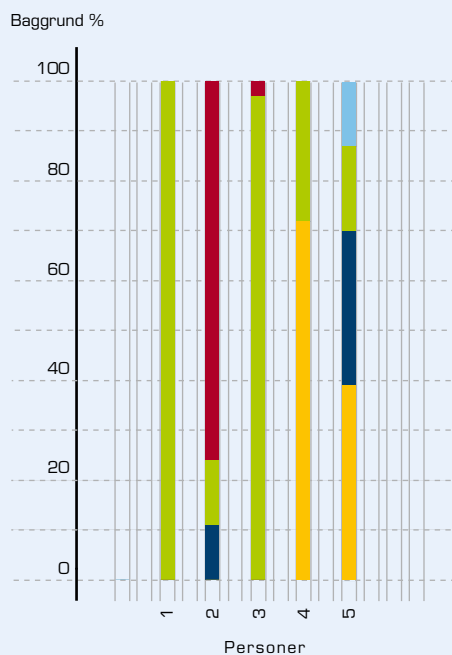

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11**
- 12

Der indgår 228 indstillinger vedrørende besættelse af stillinger som byretsdommer i perioden fra 1. juli 1999 til 31. december 2008. Rådet afgav i perioden 238 indstillinger. 228 ansøgere havde en landsretsudtalelse, og de 10 ansøgere uden landsretsudtalelse havde tidligere været dommere.

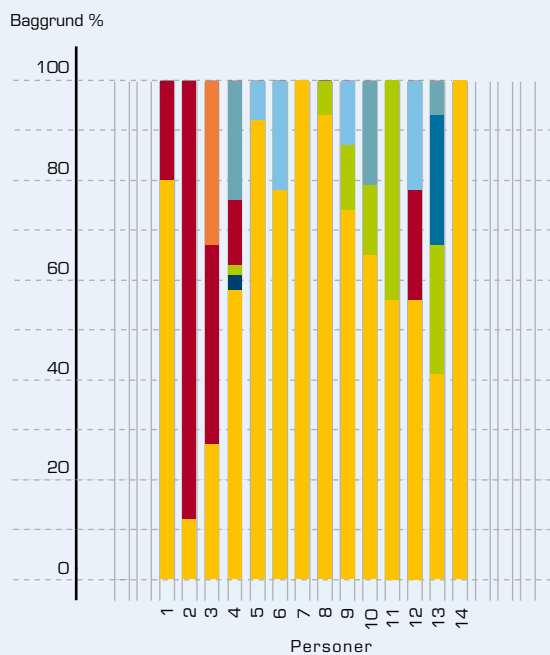
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12

Dommerudnævnelsesrådets indstillinger
Førstegangsudnævnte landsdommere · Erhvervmæssig baggrund
Landsdommere

- Dommerfuldmægtig/Retsassessor
- Dommer
- Justitsministeriets departement, styrelser m.v.
- Advokat
- Anden offentlig ansættelse

Dommerudnævnelsesrådets indstillinger
Førstegangsudnævnte dommere · Erhvervmæssig baggrund
Byretsdommere

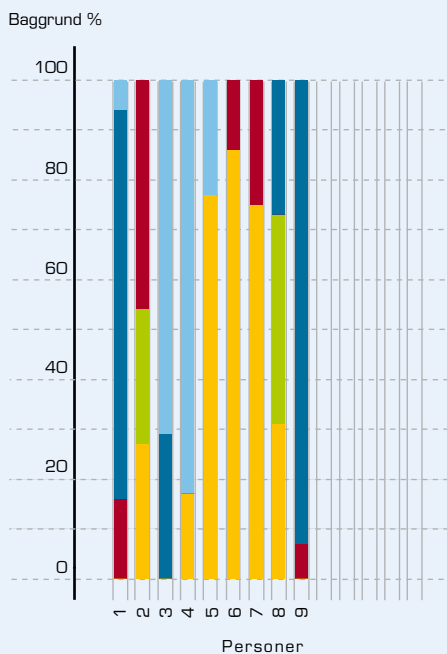

- Dommerfuldmægtig/Retsassessor
- Dommer
- Justitsministeriets departement, styrelser m.v.
- Advokat
- Politi/Anklagemyndighed
- Anden privat ansættelse
- Anden offentlig ansættelse
- Procesbevillingsnævnet/Domstolsstyrelsen
- Internationale organisationer/myndigheder
- Universitet/Anden højere læreanstalt

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12

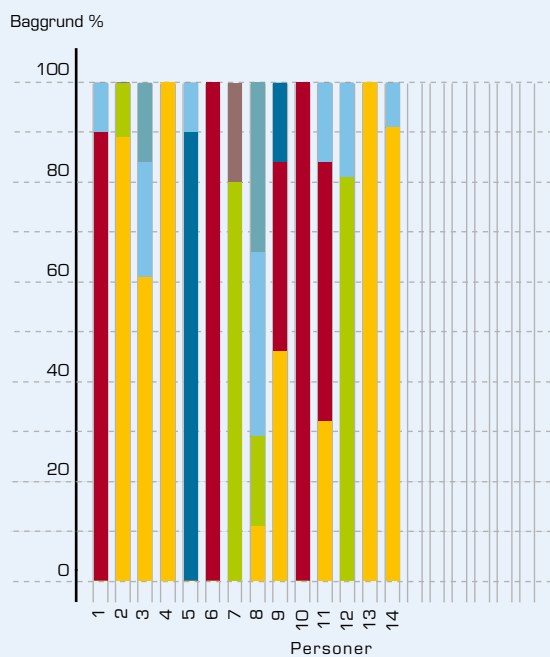
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12

Dommerudnævnelsesrådets indstillinger
Erhvervsmæssig baggrund · Midlertidigt beskikkede landsdommere
Vestre Landsret

- Dommerfuldmægtig/Retsassessor
- Justitsministeriets departement, styrelser m.v.
- Advokat
- Politi/Anklagemyndighed
- Anden privat ansættelse
- Anden offentlig ansættelse
- Procesbevillingsnævnet/Domstolsstyrelsen

Dommerudnævnelsesrådets indstillinger
Erhvervsmæssig baggrund · Midlertidigt beskikkede landsdommere
Østre Landsret

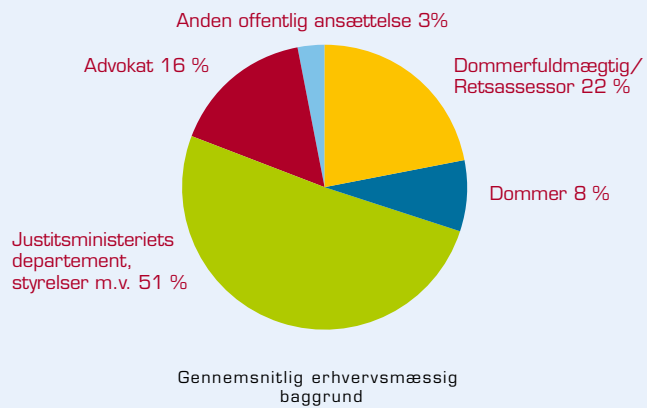

- Dommerfuldmægtig/Retsassessor
- Justitsministeriets departement, styrelser m.v.
- Advokat
- Politi/Anklagemyndighed
- Anden privat ansættelse
- Anden offentlig ansættelse
- Procesbevillingsnævnet/Domstolsstyrelsen
- Universitet/Anden højere læreanstalt

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12

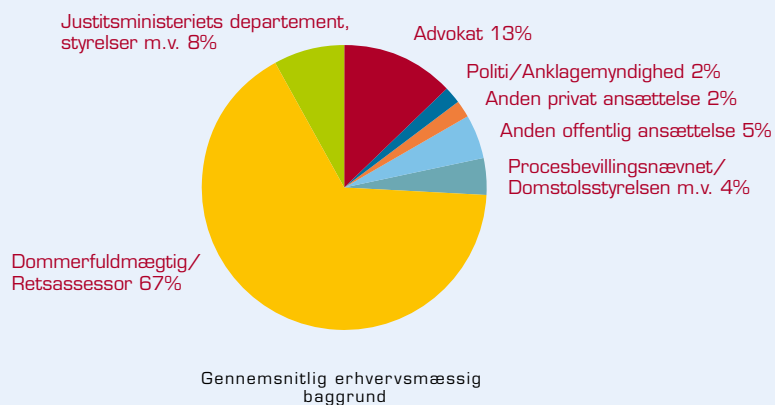
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12

Dommerudnævnelsesrådets indstillinger
Førstegangsudnævnte landsdommere · Erhvervmæssig baggrund
Landsdommere · Gennemsnitlig fordeling

Der indgår 5 ansøgere i beregningen.

Dommerudnævnelsesrådets indstillinger
Førstegangsudnævnte byretsdommere · Erhvervmæssig baggrund
Byretsdommere · Gennemsnitlig fordeling

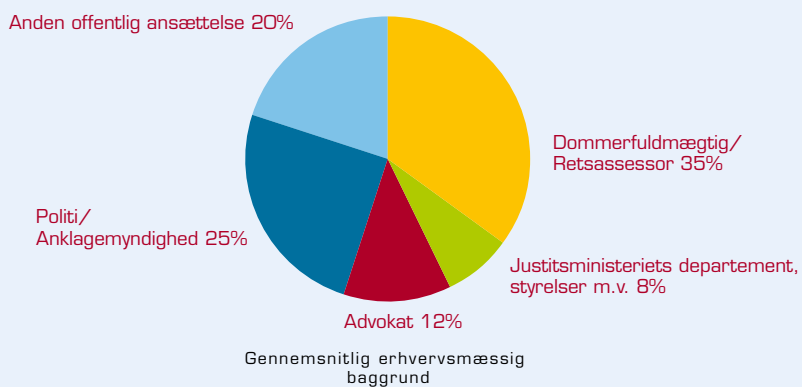

Der indgår 14 ansøgere i beregningen.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12

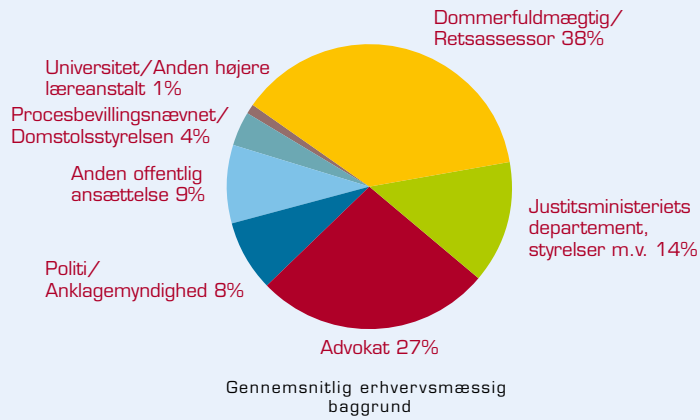
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12

Dommerudnævnelsesrådets indstillinger
Midlertidigt beskikkede landsdommere · Erhvervmæssig baggrund
Vestre Landsret · Gennemsnitlig fordeling

Der indgår 9 ansøgere i beregningen.

Dommerudnævnelsesrådets indstillinger
Midlertidigt beskikkede landsdommere · Erhvervmæssig baggrund
Østre Landsret · Gennemsnitlig fordeling

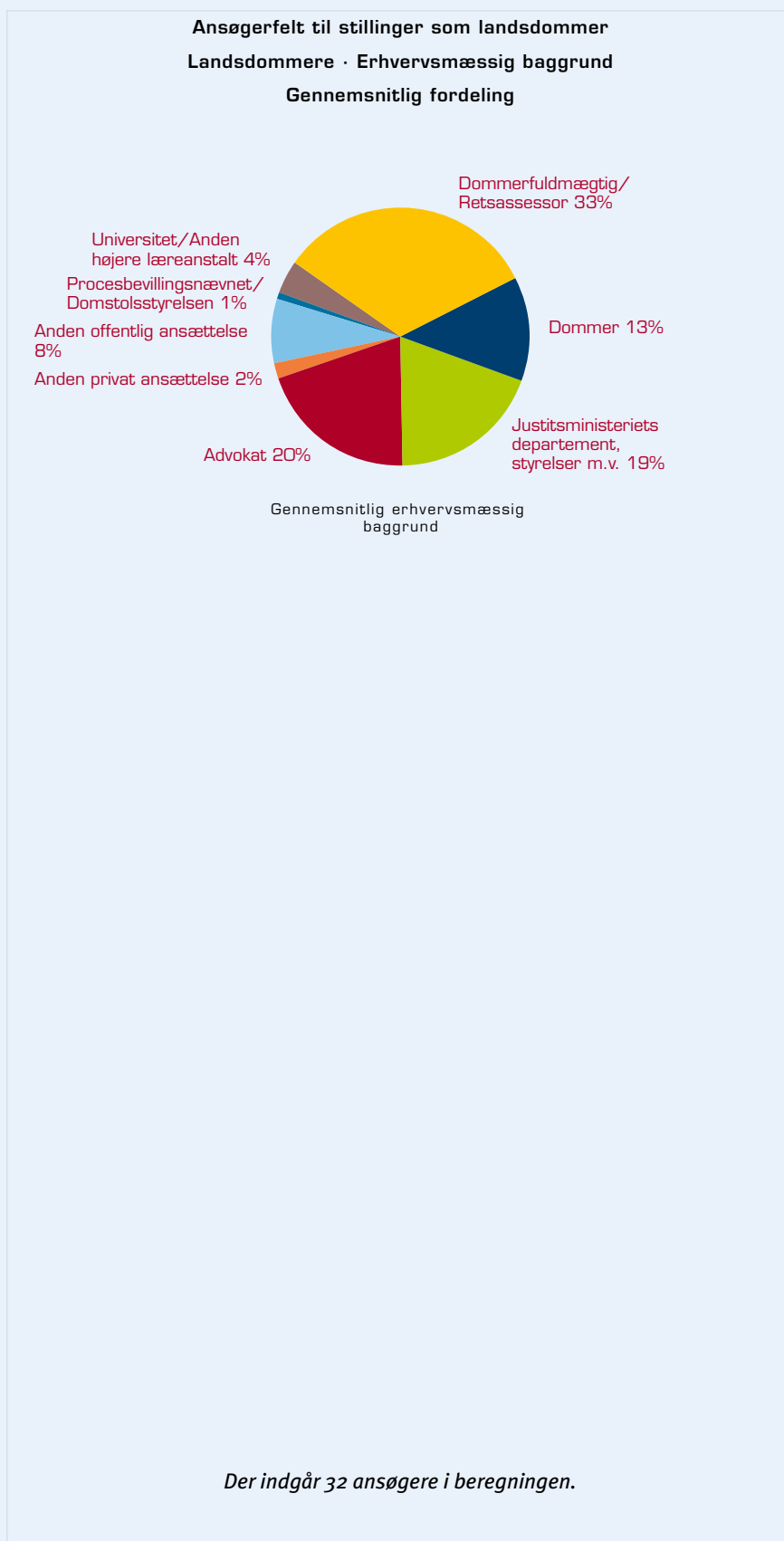

Der indgår 14 ansøgere i beregningen.

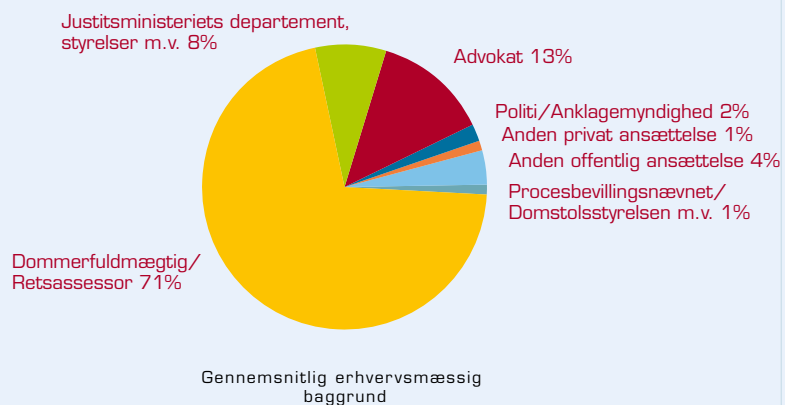
- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11**
- 12

11.2. Statistisk oversigt over ansøgerfelterne

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12

**Ansøgerfelt til stillinger som byretsdommer
Byretsdommere · Erhvervsmæssig baggrund
Gennemsnitlig fordeling**

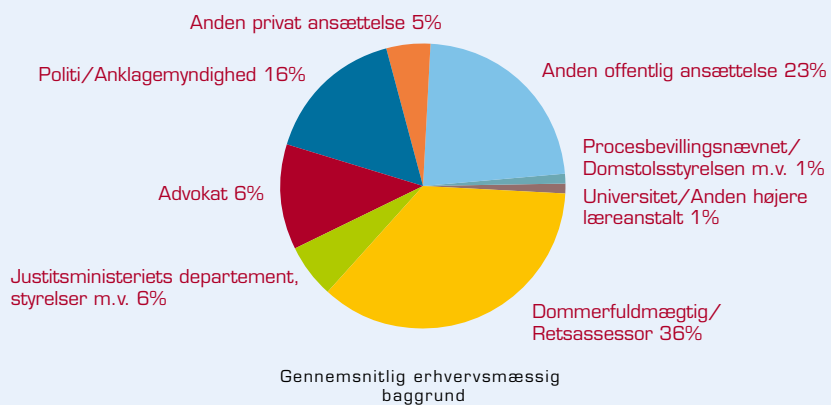

Der indgår 59 ansøgere i beregningen.

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11**
- 12

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12

Ansøgerfelt til stillinger som midlertidigt beskikket landsdommer
Erhvervsmæssig baggrund
Vestre Landsret · Gennemsnitlig fordeling

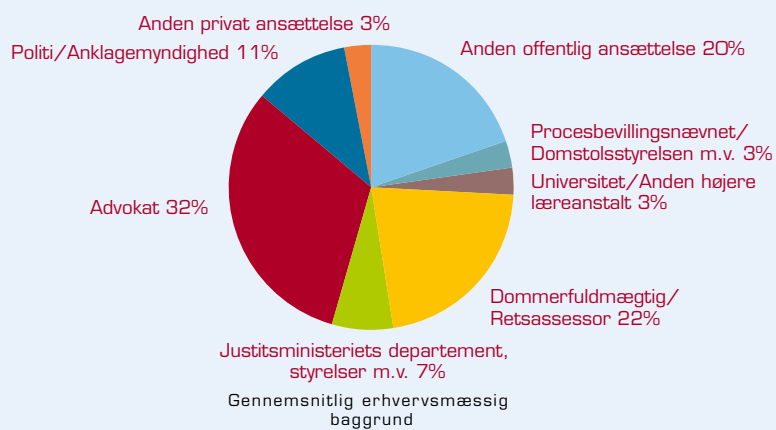

Der indgår 14 ansøgere i beregningen.

Ansøgerfelt til stillinger som midlertidigt beskikket landsdommer

Erhvervsmæssig baggrund

Østre Landsret · Gennemsnitlig fordeling

Der indgår 30 ansøgere i beregningen.

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

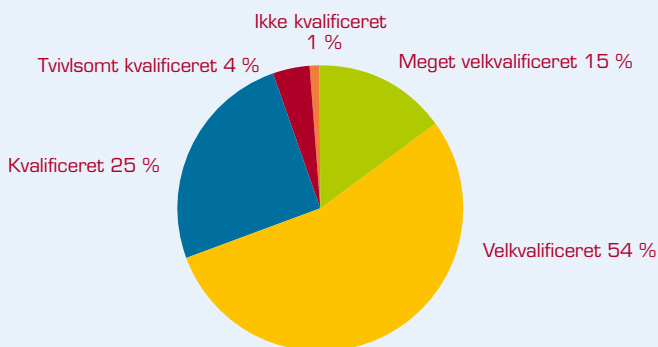
11

12

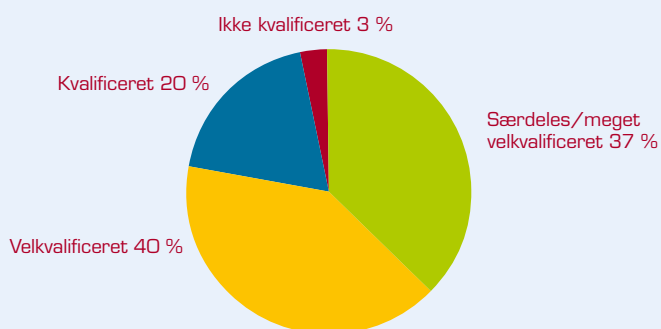
11.3. Statistik oversigt over afgivne landsretsudtalelser

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12

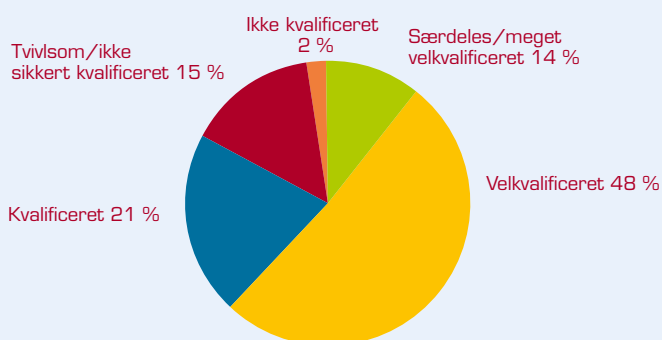
**Kvalifikationsvurdering efter endt landsretskonstitution
opdelt på tre grupperinger.
Perioden 1. juli 1999 – 31. december 2008**

Gruppe 1 består af konstituerede landsdommere, som inden konstitutionen var ansat ved domstolene, Domstolsstyrelsen eller Procesbevillingsnævnet.

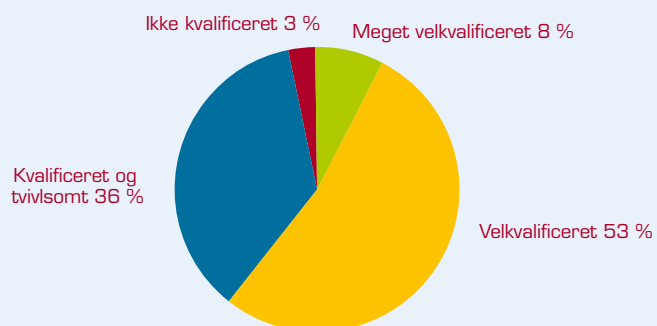

Gruppe 2 består af konstituerede landsdommere, som inden konstitutionen var ansat i Justitsministeriets departement, styrelser m.v. eller Politi/Anklagemyndighed.

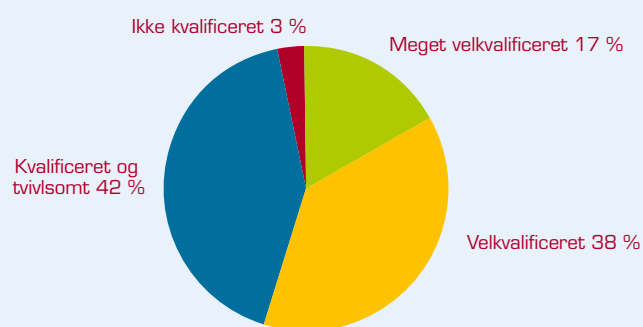

Gruppe 3 består af konstituerede landsdommere, som inden konstitutionen var ansat ved universiteter, som advokat eller havde anden ansættelse.

**Kvalifikationsvurdering efter endt landsretskonstitution
Perioden 1990-2008**

Vestre Landsret

Østre Landsret

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

12. Bilag

12.1. Retsplejelovens kapitel 4, §§ 42-46

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

Retsplejelovens kapitel 4

Dommere, fuldmægtige m.m. § 42

Faste dommere ved rigets almindelige domstole beskikkes af kongen.

§ 42 Faste dommere ved rigets almindelige domstole
beskikkes af kongen.

Stk. 2. Til Højesteret sker udnævnelse som »højesteretsdommer«, til landsret som »landsdommer«, til hver af de andre retter som »dommer« med angivelse af, hvor pågældende ansættes.

Stk. 3. Kun den, der har bestået juridisk kandidateksamen, kan beskikkes.

Stk. 4. Beskikkelse som landsdommer eller dommer i en byret, Sø- og Handelsretten eller Tinglysningensretten kræver i reglen, at den pågældendes egnethed som dommer har været bedømt i landsretten.

Stk. 5. Før nogen kan beskikkes til højesteretsdommer, skal den pågældende have godtgjort sin egnethed til at have sæde i retten ved som prøve at votere først i mindst 4 sager, af hvilke mindst den ene skal være borgerlig.

§ 43. Besættelsen af dommerstillinger skal ske ud fra en samlet vurdering af ansøgernes kvalifikationer til den pågældende stilling. Der skal herved lægges afgørende vægt på ansøgernes juridiske og personlige kvalifikationer. Også bredden i ansøgernes juridiske erfaringsgrundlag skal tillægges vægt, ligesom det skal indgå i vurderingen, at der ved domstolene bør være dommere med forskellig juridisk erhvervsbaggrund.

§ 43a. Der oprettes et dommerudnævnelsesråd, som afgiver indstilling til justitsministeren om besættelse af stillinger som

- 1) højesteretsdommer,
- 2) landsretspræsident og landsdommer,
- 3) præsident, vicepræsident og dommer i Sø- og Handelsretten,
- 4) byretspræsident og byretsdommer,
- 5) præsident i Tinglysningensretten,
- 6) midlertidigt beskikket dommer i henhold til § 44 b og
- 7) midlertidigt beskikket dommer i henhold til § 44 c.

Stk. 2. Rådets indstillinger skal være begrundede. Rådet kan kun indstille én ansøger til en ledig stilling. Såfremt der ikke i rådet er enighed om, hvem af ansøgerne der skal indstilles, afgøres spørgsmålet ved afstemning. Ved stemmelighed gør formandens stemme udslaget. Det skal tilkendegives i rådets indstilling, såfremt der har været uenighed om indstillingen, og de enkelte medlemmers standpunkter skal fremgå.

§ 43b. Dommerudnævnelsesrådet består af 6 medlemmer, en højesteretsdommer (formand), en landsdommer, en byretsdommer, en advokat og to repræsentanter for offentligheden.

Stk. 2. Dommerne beskikkes af justitsministeren efter indstilling fra henholdsvis Højesteret, landsretterne og Den Danske Dommerforening.

Stk. 3. Advokaten beskikkes af justitsministeren efter indstilling fra Advokatrådet.

Stk. 4. Offentlighedsrepræsentanterne beskikkes af justitsministeren efter indstilling fra henholdsvis KL (Kommunernes Landsforening) og Dansk Folkeoplysnings Samråd.

Stk. 5. Medlemmer af Folketinget, regionsråd og kommunalbestyrelser kan ikke være medlemmer af Dommerudnævnelsesrådet.

Stk. 6. Medlemmerne beskikkes for 4 år. Genbeskikkelse kan ikke finde sted.

Stk. 7. Der beskikkes en suppleant for hvert af rådets medlemmer. Stk. 1-5 og stk. 6, 1. pkt., finder tilsvarende anvendelse på beskikkelse af suppleanter.

§ 43c. Dommerudnævnelsesrådet fastsætter selv sin forretningsorden.

Stk. 2. Der kan i forretningsordenen fastsættes bestemmelser om, at formanden kan afgive indstilling i visse, nærmere bestemte sager på rådets vegne, eller at indstillinger kan afgives af 3 af rådets medlemmer, nemlig en dommer, en advokat og en offentlighedsrepræsentant.

§ 43d. Dommerudnævnelsesrådet offentliggør hvert år en redegørelse for sin virksomhed.

Stk. 2. Dommerudnævnelsesrådets sekretariatsopgaver varetages af Domstolsstyrelsen.

§ 44. Midlertidig beskikkelse til højsteretsdommer kan ikke finde sted. En ledig stilling skal besættes inden 6 måneder.

Stk. 2. Ved andre dommerstillinger kan midlertidig beskikkelse meddeles af Domstolsstyrelsen efter reglen i § 44 a, af justitsministeren efter reglerne i §§ 44 b og 44 c og af landsretspræsidenterne efter reglerne i §§ 44 d og 45.

Stk. 3. Den, som beskikkes til midlertidigt at beklæde en dommerstilling, skal opfylde betingelsen i § 42, stk. 3.

Stk. 4. Bestemmelserne i §§ 54 og 54 a finder tilsvarende anvendelse på midlertidigt beskikkede dommere. Dette gælder dog ikke for faste dommere, som midlertidigt er beskikket i en anden stilling.

Stk. 5. Midlertidigt beskikkede dommere kan efter beskikkelsens ophør færdigbehandle sager, i hvilke mundtlig forhandling er påbegyndt inden beskikkelsens ophør. Beføjelsen til i medfør af 1. pkt. at færdigbehandle påbegyndte sager ophører ved udgangen af den måned, hvori den pågældende fylder 70 år.

§ 44a. Domstolsstyrelsen kan meddele midlertidig beskikkelse, når det er nødvendigt ved ledighed i en stilling eller ved en fast dommers forfald.

Stk. 2. Når det af de grunde, der er nævnt i stk. 1, skønnes nødvendigt, er enhver byretsdommer forpligtet til at modtage beskikkelse til foruden sit eget embede midlertidigt at beklæde et andet embede som byretsdommer.

Stk. 3. Bortset fra tilfælde af forfald på grund af sygdom kan en stilling ikke holdes midlertidigt besat i mere end ét år.

Stk. 4. Etårsfristen kan dog forlænges i op til et år ad gangen, hvis ganske særlige grunde taler for det, og hvis samtykke gives af præsidenten for vedkommende ret eller for retspræsidenters og dommeren ved retten på Bornholms vedkommende af præsidenten for den nærmeste overordnede ret.

Stk. 5. Forlængelser af etårsfristen kan dog højst ske for en samlet periode på 3 år.

Stk. 6. Midlertidig beskikkelse meddelt efter stk. 1 bortfalder, når den ledige stilling besættes eller forfaldsgrunden ophører at bestå. Domstolsstyrelsen kan dog efter indstilling fra vedkommende landsretspræsident tilbagekalde beskikkelsen fra et tidligere tidspunkt.

§ 44b. Justitsministeren kan meddele midlertidig beskikkelse som landsdommer ud over det antal dommere, der i § 4 er fastsat for landsretterne.

Stk. 2. Beskikkelsen meddeles for en tidsbegrænset periode på indtil 1 år. Under særlige omstændigheder og efter indstilling fra landsrettens præsident kan justitsministeren forlænge beskikkelsen ud over 1 år.

§ 44c. Justitsministeren kan meddele advokater midlertidig beskikkelse som landsdommer eller byretsdommer ud over det antal dommere, der i §§ 5 og 9 er fastsat for landsretterne og byretterne.

Stk. 2. Beskikkelsen meddeles for en periode på 3 måneder.

§ 44d. Landsrettens præsident kan i påtrængende tilfælde meddele midlertidig beskikkelse til at beklæde en stilling som landsdommer. Beskikkelsen tilbagekaldes af præsidenten.

§ 45. Landsrettens præsident kan meddele midlertidig beskikkelse som yderligere dommer ved en byret, når byrettens forhold tilsiger det.

Stk. 2. Beskikkelse efter stk. 1 kan uden ansøgning kun meddeles dommere eller fuldmægtige i en tilstødende retskreds inden for landsretskredsen. Beskikkelse som yderligere dommer ved retten på Bornholm kan uden ansøgning meddeles dommere og fuldmægtige ved Københavns Byret efter drøftelse med rettens præsident. Beskikkelse kan uden ansøgning kun meddeles for et tidsrum af højst 3 måneder for den enkelte dommer eller fuldmægtig. Beskikkelse af en dommer eller fuldmægtig for et tidsrum ud over 1 måned kan kun ske efter drøftelse med Domstolsstyrelsen. Beskikkelse til tjeneste ved en bestemt byret kan i intet tilfælde meddeles ud over et tidsrum af 2 år.

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

1

2

Stk. 3. Sker beskikkelsen ved retten på Bornholm, træffer Østre Landsrets præsident efter forhandling med dommerne bestemmelse om, hvilke forretninger der skal varetages af den midlertidigt beskikkede dommer.

3

Stk. 4. Den midlertidige beskikkelse tilbagekaldes af landsretspræsidenten.

4

§ 46. Hvis det på grund af en dommers inhabilitet er nødvendigt, beskikkes en sættdommer, for byretternes vedkommende af landsrettens præsident og i øvrigt af Højesterets præsident.

5

6

7

8

9

10

11

12

12.2. Bekendtgørelse om forretningsordenen for Dommerudnævnelsesrådet

**Bekendtgørelse om forretningsordenen for
Dommerudnævnelsesrådet
Bekendtgørelse nr. 589 af 21. juni 1999**

I. Forretningsordenens hjemmel

§ 1. Bestemmelserne i denne forretningsorden er fastsat af Dommerudnævnelsesrådet i medfør af retsplejelovens § 43 c, stk. 1.

II. Dommerudnævnelsesrådets sammensætning

§ 2. Dommerudnævnelsesrådet består af 6 medlemmer, en højesteretsdommer, en landsdommer, en byretsdommer, en advokat og to repræsentanter for offentligheden.

III. Konstitution

§ 3. Højesteretsdommeren er formand. Landsdommeren er næstformand.

IV. Dommerudnævnelsesrådets virksomhed

Dommerudnævnelsesrådets opgaver

§ 4. Rådet afgiver indstilling til justitsministeren om besættelse af stillinger som

- 1) højesteretsdommer
- 2) landsretspræsident og landsdommer,
- 3) præsident, vicepræsident og dommer i Sø- og Handelsretten,
- 4) byretspræsident, administrerende byretsdommer og byretsdommer,
- 5) midlertidigt beskikket dommer i henhold til retsplejelovens § 44 b, og
- 6) midlertidigt beskikket dommer i henhold til retsplejelovens § 44 c.

Tilrettelæggelse af rådets arbejde

§ 5. Rådets formand tilrettelægger rådets arbejde og fastlægger mødedagene efter drøftelse i rådet.

Stk. 2. Det påhviler sekretariatet at forberede ansøgningssagerne til rådsbehandling, herunder at tilvejebringe de fornødne oplysninger om den enkelte ansøger. Det påhviler endvidere sekretariatet at yde rådet den fornødne bistand til det øvrige rådsarbejde.

Stk. 3. Rådets sekretariatsopgaver varetages af Domstolsstyrelsen.

§ 6. Ansøgere og organisationer, hvis medlemmer er naturlige ansøgere til de i § 4 nævnte stillinger, har ret til efter anmodning at få udleveret en liste over alle ansøgerne efter reglerne i tjenestemandslovens § 5, stk. 3-5.

§ 7. Modtager rådet mundtligt oplysninger vedrørende faktiske omstændigheder af betydning for beslutning i en ansøgningssag, eller er rådet på anden måde bekendt med sådanne oplysninger, skal der gøres notat om indholdet af disse oplysninger. Det gælder dog ikke, hvis oplysningerne i øvrigt fremgår af sagens dokumenter.

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

1

2

§ 8. En ansøger kan forlange at blive gjort bekendt med de dokumenter m.v. i en ansøgningssag, der vedrører den pågældendes egne forhold.

3

Stk. 2. Rådet afgør, hvornår og i hvilken form en anmodning efter stk. 1 om indsigt i dokumenter m.v. vedrørende en ansøgers egne forhold skal imødekommes.

4

Stk. 3. Rådet udsætter sin beslutning i ansøgningssagen, indtil der er givet ansøgeren mulighed for at gøre sig bekendt med de i stk. 1 nævnte dokumenter m.v., medmindre rådet finder, at ansøgerens interesse i, at rådets beslutning udsættes, bør vige for væsentlige hensyn til offentlige eller private interesser, der taler imod en sådan udsættelse.

5

6

§ 9. Kan en ansøger ikke antages at være bekendt med, at rådet er i besiddelse af bestemte oplysninger af faktisk karakter i en ansøgningssag, må der ikke træffes beslutning, før rådet har gjort den pågældende bekendt med oplysningerne og givet denne lejlighed til at fremkomme med en udtalelse. Det gælder dog kun, hvis oplysningerne er til ugunst for den pågældende og er af væsentlig betydning for beslutning i sagen. Rådet fastsætter en frist for afgivelse af den nævnte udtalelse.

7

8

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 gælder ikke, hvis

9

1) det efter oplysningernes karakter må anses for ubetænkeligt at træffe beslutning på det foreliggende grundlag,

10

2) ansøgerens interesse i, at sagens afgørelse udsættes, findes at burde vige for væsentlige hensyn til offentlige eller private interesser, der taler imod en sådan udsættelse, eller

11

3) ansøgeren ikke har ret til aktindsigt med hensyn til de pågældende oplysninger.

Repræsentation

12

§ 10. Formanden repræsenterer rådet.

V. Rådsmøder m.v.

Deltagelse

§ 11. Rådets møder er ikke offentlige.

§ 12. Et medlem skal så vidt muligt give meddelelse om helt eller delvis fravær.

§ 13. Rådet kan beslutte at give en ansøger eller andre lejlighed til at give møde for rådet.

Rådets behandling af sager

§ 14. Rådets beslutninger i ansøgningssager træffes i møder, jf. dog stk. 2, 3 og 4. Rådet er beslutningsdygtigt, når behørig indkaldelse har fundet sted, jf. § 18, og mindst 4 medlemmer, herunder formanden, er til stede.

Stk. 2. Rådet kan i særlige tilfælde træffe beslutning i en ansøgningssag uden afholdelse af møde. I beslutningen skal deltage flest mulige medlemmer, dog mindst 4, herunder formanden, og de deltagende medlemmer skal være enige om, at beslutningen træffes uden afholdelse af møde.

Stk. 3. Rådet kan i enstemmighed bemyndige tre af rådets medlemmer, en dommer, en advokat og en offentlighedsrepræsentant, til at afgive indstilling på rådets vegne i visse, nærmere bestemte sager.

Stk. 4. Rådet kan endvidere i enstemmighed bemyndige formanden til at afgive indstilling på rådets vegne i visse, nærmere bestemte sager.

§ 15. Møderne ledes af formanden.

§ 16. Rådet kan kun indstille én ansøger til en ledig stilling.

Stk. 2. Såfremt der ikke i rådet er enighed om, hvem af ansøgerne der skal indstilles, afgøres spørgsmålet ved afstemning. Ved stemmelighed gør formandens stemme udslaget.

Stk. 3. Det skal tilkendegives i rådets indstilling, såfremt der har været uenighed om indstillingen, og de enkelte medlemmers standpunkter skal fremgå.

§ 17. Rådets indstillinger skal være begrundede.

Stk. 2. Det skriftlige materiale, der har ligget til grund for rådets vurdering af de enkelte ansøgere, herunder ansøgninger, udtalelser m.v., sendes til justitsministeren sammen med rådets indstilling.

Indkaldelse

§ 18. Formanden eller sekretariatet efter formandens bemyndigelse indkalder til rådsmøder. Der skal indkaldes til rådsmøde, hvis mindst 2 medlemmer ønsker det.

Stk. 2. Mødeindkaldelse skal ske skriftligt og så vidt muligt med mindst 8 dages varsel.

Stk. 3. Mødeindkaldelser skal ledsages af en dagsorden, jf. § 19, og bilagsmateriale til de enkelte dagsordenspunkter, herunder ansøgninger, udtalelser m.v.

§ 19. Dagsordenen fastsættes af formanden.

Stk. 2. Ethvert medlem kan anmode om at få sat et punkt på dagsordenen.

Stk. 3. Dagsordenen skal til hvert møde mindst indeholde følgende punkter:

- 1) Godkendelse af referat fra forrige møde.
- 2) Oversigt over de ansøgningssager, der skal behandles.
- 3) Eventuelt.

Protokol

§ 20. For hvert rådsmøde føres en protokol, hvori angives

- 1) rådets indstilling i den enkelte ansøgningssag,
- 2) om indstillingen er enstemmig eller er sket efter afstemning, og
- 3) rådets begrundelse for indstillingen tillige med en angivelse af de enkelte medlemmers standpunkter, såfremt der har været uenighed om indstillingen.

Stk. 2. Protokollen underskrives på mødet af de enkelte rådsmedlemmer.

Stk. 3. Indstillinger foretaget i medfør af § 14, stk. 2-4, indføres snarest muligt i protokollen med de i stk. 1 nævnte angivelser. Protokollen underskrives snarest muligt af de medlemmer, der har deltaget i beslutningen, og de øvrige medlemmer gøres bekendt med protokoltilførslen.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12

1

2

Referat

3

§ 21. Fra hvert rådsmøde tages et referat.

4

Stk. 2. Referatet skal mindst indeholde oplysninger om

5

1) tid og sted for mødet,

2) hvem der har deltaget i mødet, herunder hvem der har været referent,

6

3) dagsordenen for mødet, og

4) en henvisning til protokollen for så vidt angår rådets beslutninger i ansøgningssager.

7

§ 22. Udkast til referat udsendes snarest muligt og senest i forbindelse med indkaldelse til næste møde.

8

§ 23. Indsigelser mod et referat skal fremsættes senest på førstkommande rådsmøde.

9

VI. Fravær, inhabilitet og tavshedspligt

10

Forfald

§ 24. Ved meddelelse om forfald for formanden indtræder næstformanden i formandens beføjelser efter §§ 14, stk. 1, 15, 18 og 19. Indkaldes formandens suppleant gælder § 25, 4. pkt.

11

§ 25. Har et medlem haft forfald på to på hinanden følgende møder, og forventes forfaldet at udstrække sig over yderligere mindst et møde, indkaldes den pågældendes suppleant til rådsmøde. I andre tilfælde af forfald kan rådet beslutte at indkalde suppleanten. Beslutningen træffes ved stemmeflerhed. Indkaldes formandens suppleant efter 1. eller 2. pkt., indtræder denne i formandens rettigheder og pligter.

12

Inhabilitet

§ 26. Et medlem er forpligtet til forudgående at underrette rådets øvrige medlemmer om inhabilitet eller om forhold, der har betydning for vurderingen af, om den pågældende kan anses for inhabil og derfor er udelukket fra at deltage i behandlingen af en sag.

Stk. 2. Rejses spørgsmål om et rådsmedlems eller andre mødedeltageres inhabilitet, træffer de øvrige i sagen deltagende rådsmedlemmer afgørelse om inhabiliteten.

Tavshedspligt

§ 27. Rådets medlemmer har tavshedspligt med hensyn til, hvad de erfarer i deres egenskab af medlem af rådet, når der er tale om oplysninger, som efter deres karakter er fortrolige. Samme tavshedspligt påhviler medlemmer af sekretariatet, der medvirker ved rådsbehandlingen.

Stk. 2. Hvert enkelt rådsmedlem drager omsorg for, at materiale, som den pågældende har modtaget i forbindelse med sit arbejde i rådet ikke kommer udenforstående i hænde. Ved fratræden skal det enkelte rådsmedlem tilbagegive det fortrolige materiale, som den pågældende har modtaget i sin egenskab af rådsmedlem.

VII. Færøerne og Grønland

§ 28. Bekendtgørelsen gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan sættes i kraft for disse landsdele med de afvigelser, som følger af den særlige lovgivning for Færøerne og Grønland.

Vedtaget på Dommerudnævnelsesrådets møde den 21. juni 1999.

Dommerudnævnelsesrådet, den 21. juni 1999

Hugo Wendler Pedersen

12.3. Retningslinier for korttidskonstitutioner af advokater i landsretterne

Retningslinier for korttidskonstitutioner af advokater i landsretterne, jf. retsplejelovens § 44 c.

RETNINGSLINIER for korttidskonstitutioner af advokater i landsretterne, jf. retsplejelovens § 44 c.

§ 1. Formål

Formålet med ordningen er dels at skabe interesse hos advokater for ansættelse som dommer og dermed opnå en bredere rekruttering til domstolene, dels at skabe en øget dialog og forståelse mellem dommere og advokater.

§ 2. Anvendelsesområde

- Østre og Vestre Landsret
- Advokater

§ 3. Stillingsopslag

Domstolsstyrelsen opslår efter drøftelse med vedkommende landsret et passende antal stillinger, som muliggør konstitution efter retsplejelovens § 44 c. Bekendtgørelse sker som udgangspunkt i Statstidende, Ugeskrift for Retsvæsen, DJØF-bladet, Advokaten og Advokaternes Jobdatabase på Internettet, AdvoJob. Domstolsstyrelsen gør Advokatrådet bekendt med stillingsopslagene.

§ 4. Besættelsen af stillinger

Dommerudnævnelsesrådet afgiver indstilling til justitsministeren om besættelse af stillingerne, jf. retsplejelovens § 43 a, stk. 1, nr. 6, jf. § 44 c. Justitsministeren beskikker den pågældende advokat som dommer. Domstolsstyrelsen træffer aftale med advokaten om tidspunktet for konstitutionsperiodens begyndelse.

§ 5. Varighed og stillingsindhold

Konstitutionsordningen giver mulighed for konstitution som dommer i en periode på 3 måneder i landsretten, hvor advokaten som konstitueret dommer så vidt muligt beskæftiges med de sædvanligt forekommende sagstyper.

§ 6. Ansættelsesvilkår

I forbindelse med konstitutionen indgås en tidsbegrænset ansættelsesaftale af 3 måneders varighed mellem Domstolsstyrelsen og den pågældende advokat. Ansættelsesforholdet ophører ved udløbet af den aftalte ansættelsesperiode.

I konstitutionsperioden skal advokaten deponere sin advokatbeskikkelse, jf. retsplejelovens § 122, stk. 1. Advokaten er i samme periode forpligtet til at suspendere varetagelsen af hverv, som er uforenelige med retsplejelovens krav til udnævnte dommers almindelige habilitet.

I øvrigt bør den pågældende advokat have opmærksomheden skærpet med hensyn til, om der konkret kan rejses tvivl om vedkommendes habilitet, jf. retsplejelovens §§ 60 og 61.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12

1

2

Advokaten er i konstitutionsperioden undergivet afskedigelsesværet for alle ikke-udnævnte dommere, jf. retsplejelovens § 44, stk. 4, jf. §§ 54 og 54 a.

3

Konstitutionsperioden afsluttes med en orienterende samtale med vedkommende landsretspræsident.

4

Hvis en advokat, der har gennemgået en 3-måneders konstitution, jf. retsplejelovens § 44 c, efterfølgende indstilles til en uddannelseskonstitution, jf. retsplejelovens § 44 b, afgør den landsret, hvori advokaten skal konstitueres, om 3-måneders konstitutionen kan medregnes i den 9-måneders uddannelseskonstitutionsperiode.

5

6

Øvrige ansættelsesvilkår aftales skriftligt i forbindelse med ansættelsen.

7

§ 7. Ikrafttræden, godkendelse m.v.

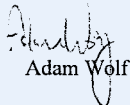
8

Ordningen om korttidskonstitutioner trådte i kraft den 1. april 2000. Ordningen er gjort permanent ved lov nr. 229 af 2. april 2003, der ophævede § 11 i lov nr. 402 af 26. juni 1998 om ændring af retsplejeloven.

9

Domstolsstyrelsen, den 25. februar 2009

10

Adam Wolf

11

12